

Finlândiyanın Sovyetlere cevabı

Fin hükûmeti iki taraf askerlerinin geri çekilmelerini teklif etti

Rusyada yükselen sesler: "Finlândiya emperyalizminin yola getirilmesi zamanı gelmiştir,"

Bir Danimarka gazetesi son günlerde Sovyet kıtaatının Finlândiya hududunu geçtikleri ve Finler tarafından püskürtüldükleri şayialarını kaydediyor

Finler hududda bir hâdise olduğunu kabul etmiyorlar

Finlândiya Hariciye Nazırının beyanâtı

Londra 27 (Hususî) — Helsinkiden bildiriliyor: Molotof tarafından dün Moskovadaki Finlândiya elçisine tevdi edilen notayı tetkik etmek üzere bu sabah toplanmış olan nazırlar meclisi, iki saatten fazla süren müzakereler neticesinde, Moskovaya gönderilecek cevabı hazırlamıştır.

Finlândiya hükûmeti, vukuu iddia edilen hâdisenin tahkiki için bir Fin - Sovyet muhtelit komisyonun teşkilini teklif etmektedir.

Finlândiya askerî ve hükûmet makamları, Pazar günü herhangi bir hudud hâdisesinin vukubulmadığını katıyetle beyan etmektedirler.

Finlândiya Hariciye Nazırı Erko da, hududda hiçbir hâdise cereyan etmediğini, an-raller esnasında atılan mermilerin pat-cak Sovyet kıt'aları tarafından manev-lamış olabileceğini söylemiştir. (Devamı 8 inci sayfada)

İlk deniz muharebesi

16 bin tonluk İngiliz muavin kruvazörü Doyçland tarafından batırıldı

Londra 27 (Hususî) — Muavin kruvazörü haline ifrağ edilen 16000 tonluk «Rawlpindy» İngiliz harb gemisinin ne surette batmış olduğu, amirallik dairesi tarafından bu akşam neşredilen tebliğden anlaşılmaktadır. (Devamı 8 inci sayfada)

İngiltere ve Fransa ile ticaretimiz

İngiliz - Fransız müşterek ticaret bürosuna mensub bir heyet şehrimize geliyor

İngiliz firmalarının bitaraf Balkan memleketlerinden iptidal madde müba-yaatı devam etmektedir. (Devamı 8 inci sayfada)

Alman ihracatının kontrolü

İngiltere Kralı tarafından imzalanan emirname bugün neşrediliyor

Londra 27 — Bu sabahki meclisi hasda kral, Alman seyrisefainine karşı tatbik edilecek mukabelebilmişl tedbirlerini natik vesikayı imzalamıştır.

Bu emirname yarın neşredildikten sonra, birkaç güne kadar mer'iyet mev-kiine konacaktır. Emirnamenin tatbiki sırasında, bitaraf memleketlerin hukuk ve menfaatlerine mümkün olduğu kadar riayet edilecektir.

Hafta tatili Kanunu

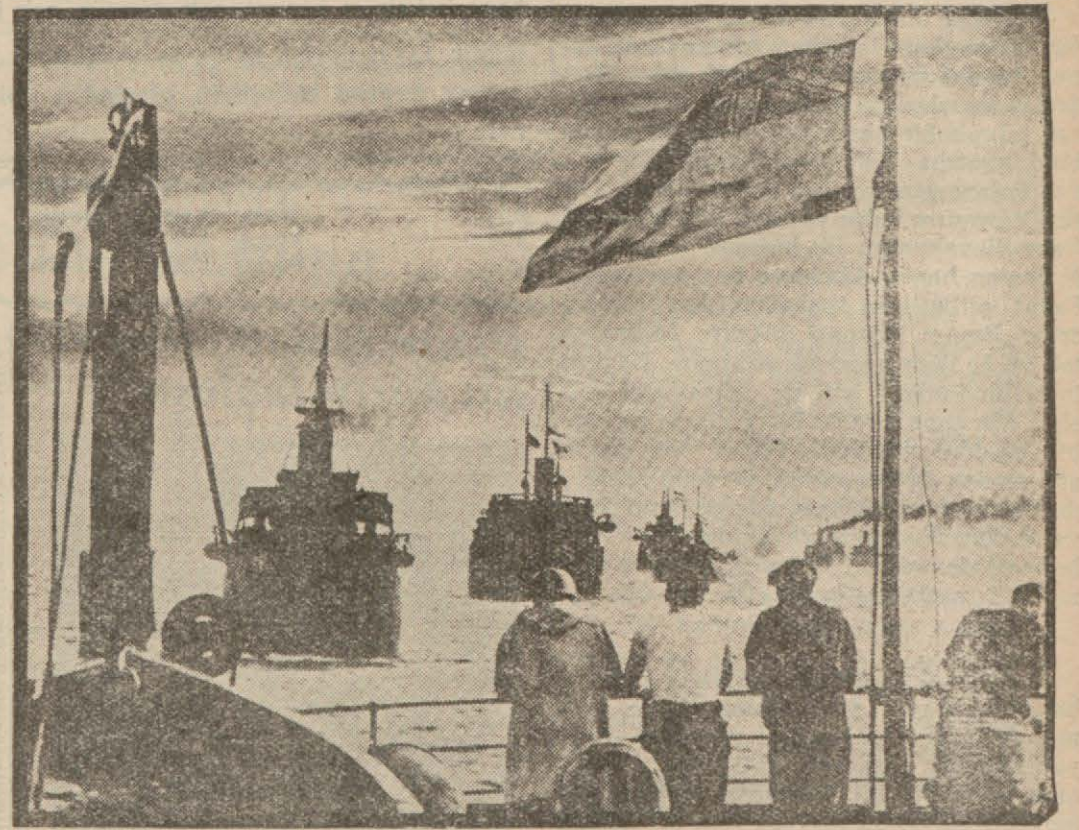
Ankara 27 (Hususî) — Hafta tatili kanununun bazı esaslarında değişiklik yapılacağı haber verilmektedir.

İzmir belediyesi Goti'nin dekoratör olarak çalıştığını bildiriyor

22 İkinciteşirin 939 tarihli nüshamızın birinci sayfasında «İmar işlerinde çalışan meşhur bir mimar meğer bir nakkaş imiş» başlıklı bir yazı intişar etmişti. (Devamı 3 üncü sayfada)

Deniz harbinin kurbanları gittikçe artıyor

Dün de 9.000 tonluk bir Holânda vapuru ile İngiliz, İsveç vapurları battı İngilizler tarafından yakalanan iki Alman vapurundan biri bir tahtelbahir tarafından torpillendi

İngiliz, Fransız harb gemilerinin hi mayeleri altında seyreden vapurlar kafile halinde

Londra, 27 (Hususî) — Gün geçtikçe kumpanyasına aid 9000 tonluk «Sparn-mayn harbinin kurbanları artmaktadır. Bugün tekrar Holânda - Amerika Line dam» gemisi, bir mayne çarparak batmış. (Devamı 8 inci sayfada)

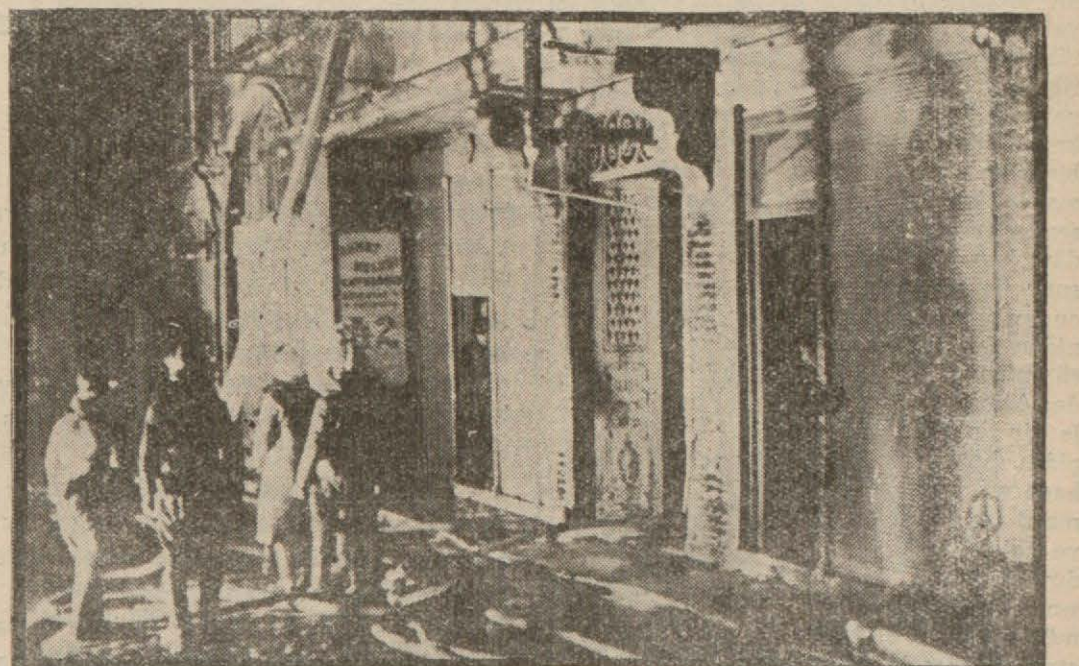
Slovakya'daki Alman tahşidatı Sovyetlere karşı bir ihtarmış

Londra, 27 — Havas ajansı bildiriyor: ri mintakasında, Polonya harbinin bittiği Times gazetesi, Bratislavadan aldığı zamandanberi hiç görülmemiş derecede haberlere atfen, Şarkî Slovakyanın aske- (Devamı 8 inci sayfada)

Dün akşamki yangın

Baltacı hanı yangınında itfaiyeden ikisi ağır beş kişi yaralandı

Yaralananlar arasında bir de hamal var, zarar 50 bin lira kadar tahmin ediliyor, Donna adında işçi bir kız nezaret altına alındı

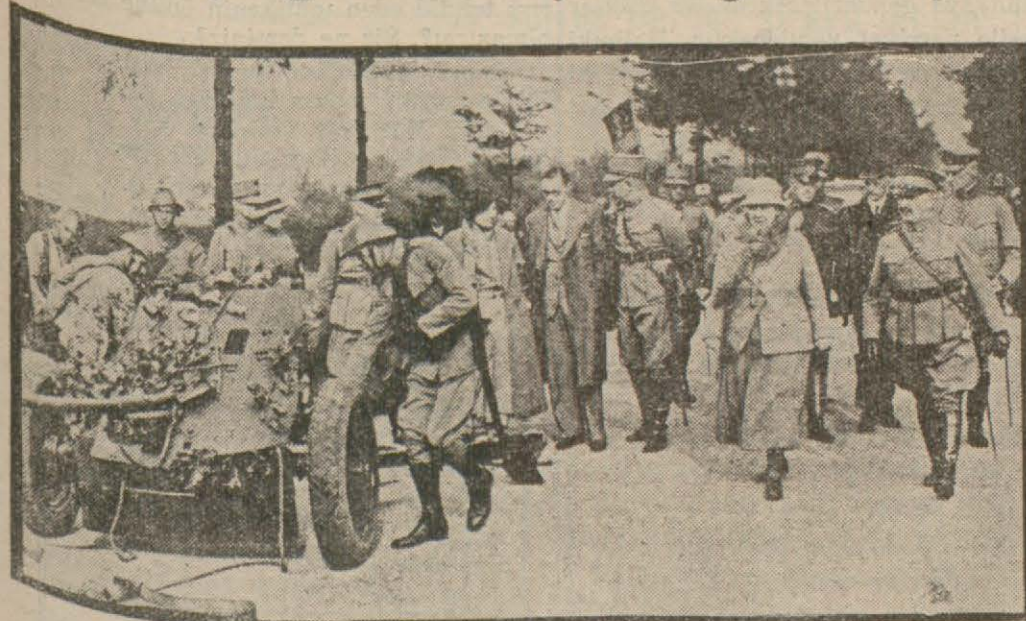

Dün akşamki yangından bir görünüş

Dün akşam saat 17 yi 40 geçe Tah-tından yangın çıkmış, 2 saat devam et-takaledeki Baltacı hanının ikinci ka- (Devamı 8 inci sayfada)

Almanya Holândaya taarruz projesinden sarfınazar etmemiş

3 Alman tayyaresi İsviçre topraklarına indi, seferberlik Belçikaya günde 10 milyon franga mal oluyor

Holânda krolüçesi hudud boyunda

Londra, 27 (Hususî) — Belçikadan kamyon, otobüs ve diğer nakliyat vasıtalarının ciheti askeriye tarafından tekrar müsedere edildiği bildirilmektedir.

Orduyan mezumiyetler de kaldırılmıştır. Paris, 27 — Havas ajansı, askerî vaziyet hakkında şu malûmatı veriyor:

Havanın fenalığından dolayı hiçbir hava faaliyeti olmamış ve cepheye ehemmiyetli bir hâdise kaydedilmemiştir. Moselle'nin şarkında, Almanlar tarafından iki küçük taarruz yapılmış olmasına rağmen, keşif kolları faaliyeti de hafif bir durgunluk geçirilmektedir. (Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

Tez kuvveti, silâh kuvveti

Yazan: Muhittin Birgen

Yeni müstemlekelerle muhtaç olan İngiltere, Almanyanın kuvvetlerine kuvvetlene nihayet kendisinden müstemleke isteyeceği günlerin yaklaşmakta olduğunu ve binaenaleyh harbin gelmekte bulunduğunu anladığı günden itibaren, kendisine güzel bir muharebe mevzuu yaratmaya karar verdi. Hakm, adaletin, sulhün, küçük milletlerin müdafaası teması, İngilterenin harp hazırlıklarının esasını teşkil etti. Almanya, bütün istih-sal kudretini ordularının tehcizine tah-sis edip harp malzemesi hazırlarken İngiltere de seçtiği muharebe mevzuunun fasıllarını, bablarını işliyor ve bunu dünyaya izah ediyordu. Bu bir hakikat mi-dir? Yoksa bir roman mıdır? Yani, İngilterenin harp tezi samimi midir, yoksa bu mevzu, sırf herkesi ona inandırmak için mi intihab edilmiştir. Bu noktanın ehem-miyeti yok, çünkü, bugünkü vaziyette İtalyanın bu teze inanan kısmı, inanmı-yandan kat kat fazladır.

İngiltere, harbe bu kadar mükemmel bir surette hazırlanırken Almanya da bu-nun tersini yapmak'a meşgul oldu. Sü-detler meselesinin haline kadar, dünya-nın büyük bir ekseriyeti onun tarafında bulunuyordu. Versalles haksızlıkların dan dolayı Almanyanın bunlara karşı her türlü isyanını haklı ve tabii gören dünya, Ceko-Slovakyanın ilk buhranı halledildi-ği zaman henüz Almanya ile beraberdi. Fakat, milletlerin istihaları durmaksızın artar. Bunun istisnası yoktur. Milletleri tok ve aç diye ayırmak yanlıştır. Nazizm inkılâbındanberi istihası süratle artmış olan Almanya, orada, hiç o'mazza uzunca bir müddet durmadı. Südet davasının arkasından hayat sahası davasını çıkar-dı. Bu davanın çıkması, Almanyanın dün-ya vicdanında vavas vavas mevkisini kay-betmesi demekti. Hâdiseler, bundan son-ra tabii mecrasını takib etti.

Yaklaşmakta olduğu kimsece meçhul bir şey olmayan yeni muharebenin Al-manya tarafından seçilen mevzuu, «ha-yat sahası», «yaşamak ihtiyacı», «doymak zarureti» idi. Almanya, aylarca bu mevzuu işledi; bu mevzu, yeni bir hukuk teorisi olacak derecede dikkatle işlenildi. Almanya akil öğretmek bize düsme-mekle beraber, bunu söyleyebiliriz ki bu, sakat bir mevzu idi. İngiltere ile Alman-ya arasında hayat veya ölüm çarpışması-nın yaklaşmakta olduğu bir sırada Al-manya, zâf ile kuvvet arasındaki münasebetleri haksızlık lehinde istismar etmek istediği hissini doğurabilecek her hare-ketten çekinmek mecburiyetinde oldu-ğunu anlamadı. Teârici surette dünyayı kendisinden soğutacak bir yoldan gitti ve hasmının kılıcını kendi davasının taşın-da biletti.

Belki de Nazizm bu mevzuu bu tarzda işleme Almanya için sırf dahill olan sebeplerden dolayı mecburdu. İşin bu derin taraflarını biz uzaktan göremeziz. Belki, İngiltere ile büyük bir harbin vak-lanmasında olduğunu hissettiği günden itibaren, Alman devleti, Alman milletini büyük bir mücadele için muayyen bir hayat veya ölüm tezi etrafında kanaatle toplamak için böyle bir tezin vücudünü elzem görmüştür. Hatta, bunun böyle ol-masını bir zaruret sek'inde dahi telâkki etmek, netice değişmez: Bu tez, Almanya-ya, insanlığın vicdanında zavif düşürdü. Vedsalles'a karşı isyan etmiş olan hare-ketin yeni yeni Versalles'lar hazırlamak-ta olduğu hissi doğuduğu gün, İngiltere bundan en geniş mikvasta istifade etme-sini bildi ve onu elindeki geniş vasıtalarla dünyaya yaydı.

Almanya insanlık önündeki harbin manevi tarafını daha e zamandan kay-betmişti. Her tarafta dostlarının azaldı-ğın gördü.

Belki Almanya bir noktada, kendi he-sabına, isabetli düşünmüş olabilir. «Dün-yanın vicdanı denilen sev nedir? Dünyanın vicdanı, müstemlekelerin ve emper-yalistlerin bugüne kadar yaptıkları bü-tün haksızlıkları ve fena'lıkları hazmet-tikten sonra benim tezimın doğurduğu veya doğuracağı vicdan isyanından mı korkacağım?» diye düşünmek, belki de bir hesabdır. Almanya, bu hesabi yap-makla, kendisini büyük bir harbe doğru sevkederken, her şeyden evvel millî vic-danı kuvvetlendirmek, harbi bu kuvvetli şuur ile yapmak ve kazanmak istemis, ondan sonra da dünya ile anlaşmanın, ve-niden dost olmanın kolay olacağını düşünmüştür. Bu da bir plândır; bu takdird-e, Almanya kendi muvaffakiyetini böyle bir plânda görmüştür. İngilterenin plânı, harbi bir plân, enternasyonal sa-hada müdafaa edilecek bir tez, Almanya-ninki ise o sahaya ikinci plânda bırakan ve yalnız millî sahayı düşünen bir plân-dır. Mademki, Almanya, harbi yalnız ba-sına, İngiltereye karşı yapmayı düşün-müştür, su halde böyle bir plânla hareket etmiş olması da belki, kendi hesabına hak lıdır.

Ancak, böyle bir plânla girilen işin müsbet bir netice vermesi için ilk ve son vassa, Almanyanın kendi kuvvetinin in-

(Devamı 8 inci sayfada)

Resimli Makale:

Her hâdiseden bir netice çıkar...

Büyük bir hafıza kuvvetine malik olan abdal bir kütü-bane bekcisine benzer, çok görmüş, çok işitmiş, çok beile-miştir, fakat görüp, işitip, bellediklerini yekdiğerine bağla-yamaz, hepsini birleştirip içlerinden bir netice çıkaramaz.

«Düşünememek kudreti» bir insan için mühim bir haslet-tir. Fakat bu hasletin fayda vermesi için düşünce'nün munta-zan ve doğru bir sıra takib etmesi, sonra da kat'i bir neti-ceye dayanması lâzımdır, neticeye varmadan düşünmek ha-yale dalmaktan farksızdır, her hâdiseden bir netice çıkarma-yı öğreniniz.

SÖZ ARASINDA

Deniz facialarının En hazin tablosu

Denizlerde son haftalarda vukua gelen faciaların en canli ve hazin tablosunu, şu yukarıda resimlerini gördüğünüz ana ile evlâd teşkil etmişlerdir. Holânda bandı-rahı Simon Bolivar gemisi battıktan sonra yolculardan madam An Marya Knevel Adriyana isimli yavrusunu kaybetmiş, çocuk ta anasından uzak kalmıştır. Kazazedeler bir İngiliz limanında bir araya getirildikten 24 saat sonra çocuk anasına, ana da çocuğuna kavuşmuştur.

Garb cephesinde bir belediye reisinin atlattığı tehlike!

Garb cephesinde, Fransız kasabala-rından birinde bulunan bir İngiliz böl-lüğünün askerleri kasabanın belediye reisini bir ziyafete çağırırlar. Katar-gâhın kapısında nöbet bekleyen aske-re de, sıkı sıkıya tembihte bulunarak, belediye reisini görür, görmez, silâhı ile askerî selâm vermesini söylerler.

Belediye reisi gelip de pürneşe ka-rargâh kapısına doğrulacağı sırada İn-giliz nöbetçinin silâha davrandığını far-

Hergün bir fikra

İkinci defa hürmetlerimle

Meşhur muharrir Bernard Shaw, eski kitaplar satan bir kitabcıda ken-di kitabını görmüştü. Kitabın üzerin-de el yazısıyla yazılmış bir ithaf vardı: «Dostum - - ye hürmetlerimle» Bernard Shaw kitabı kitabcıdan al-dı. Eski ithafın altına: «Dostum - - ikinci defa hür-metlerimle.» Cümlesini yazdı ve dostunun ad-re-sine postaya verdi.

Bir tahta parçasının Kurtardığı canlar

Resmimiz son harbin facialarından bi-rini aksettirmektedir. Alman torpiline kurban giden İngilizlerin 7028 tonluk City of Mandalay gemisinin tayfalarından iki kişi gördüğünüz gibi yapıstıkları bu tahta parçası sayesinde saatlerce sü-ren bir bekleyişten sonra bir Amerikan gemisi tarafından kurtarılmışlardır.

«Keder» ve tabanları kaldırır. Neden son-ra da, bin dereden su getirerek nöbet-çinin hiç de feza bir maksadla böyle bir harekette bulunmadığına ikna e-dilir.

İngilterede yeni Çıkan bir dans

Londrada yeni bir dans türemiş bulun-maktadır. Bu dansın ismi «Citerbuk dans» tir. Seyredenlerde çok garib bir in-tiba bırakan bu dans bir insanın zehir-lendikten sonra inleye kıvrınma-sını andırmaktadır.

Citerbuk dansı, Afrikadaki vahşilerin bir dansı sayılabilir. Bu dansı oynayanlar kendi hayatlarını tehlikeye koymaktadır. Resimde bir çiftin garib dansını görü-yorsunuz.

Radyolarda harb gürültüleri takib edilebilecek!..

Alman orduları Lehistaında harb eder-ken Alman radyo idaresi ahizelerini harb meydanlarına nakledilmiş ve dinleyicile-rine harbi radyo ile dinletmişti.

Şimdi İngilizler aynı şeyi yapmağa ha-zırlanmaktadır.

Harb sahneleri radyoda verilecektir. Bunun için, harb gürültüleri, bağrıışlar gramofon plâklarına alınacak ve bu plâk-lar stüdyoya gönderilecektir. Bu plâklar vasıtasıyla neşriyat yapılacaktır. Halbuki genç ve müteşebbis İngiliz mühendisleri doğrudan doğruya harb sahnelerinden nakil yapmağa karar vermişlerdir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Fransız gazeteleri bir müddet evvel:

«Almanya'da rejim aleyhtarları tarafından gizli bir radyo istasyonu tesis edildi, bu istasyon arasında faaliyete geç-mekte, Hitlerizm aleyhinde neşriyat yapmaktadır» demiş-lerdi. Bu haber bir defaya inhisar etmedi, gizli Alman rad-yosunun neşriyatı şeklinde hemen hergün görülmeye başla-dı, hattâ İstanbul gazetelerine de geçti.

Gene Fransız gazetelerinde belki 6 ay, belki de bir sene evvel bu şekilde bir başka haber görmüş olduğumuzu hatırlıyoruz:

«Bir müddettenberi Paris şehrinde gizli bir radyo ve-rici istasyonu faaliyete geçmiş bulunmaktadır, Fransada ve-rici istasyonu tesis müsaade almaya bağlı olduğu için zabita bu gizli istasyonu aramaya başlamıştır» demişlerdi.

Aradan 27, yahud 28 saat geçince Paris şehrinde gizli neş-riyat yapan bu gizli istasyon bulundu ve anlaşıldı ki sahibi fen fakültesi talebesinden bir gençtir ve bu hareketi sırf

fakültede öğrendiklerini tecrübeden geçirmek için yap-maktadır. Çocuğu mahkemeye veriler, ortada bir bilgisizlikten başka bir şey yoktu. Kuvvetli bir tekdire munzam olarak birkaç frank para cezası ile kurtuldu.

O zaman Fransız gazetelerinde gizli bir radyo istasyonu-nu uzun müddet faaliyette bulundurmanın maddeten müm-kün olmadığı mütaleasını okumuştuk:

«Bugün zabita ile askerî makamların elinde öyle araş-tırıcı cihazlar vardır ki, bir radyo mevcesinin hangi şehrin, hangi mahallesinin hangi sokağından çıktığını noktası nok-tasına tesbit etmek mümkündür» demişlerdi, bu araştırıcı ve dinleyici cihazların resimlerini de basmışlardı.

Biz bu hâdiseyi hatırlayınca aynı araştırma ve dinleme cihazlarına malik olan Almanların gizli bir radyo istasyon-u bulamamış olmalarına inanmadık, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün kısası

Bir mektub aldım

E. Ekrem Talu

Evvelki gün şöyle bir mektub aldım: «Bay muharrir!

«Ben, okuyucularınızdan, orta yaşlı bir kadını. Hani, orta yaşlı deyince, çok ihtiyarım zannedilmesin. Kadın kısmının, yaşım doğru söylemez diye, boş yere adı çıkmıştır. Bu, eskiden belki de böyle idi. Şimdi yaştan ziyade meziyete bakılır ol-duğu gibi, gittikçe iieri giden fen saye-sinde senelerin ve tahribatın asla hük-mü kalmadığından artık sinimizi dos-doğru ikrardan çekinmez olduk. Lâkin benim size şu mektubu yazmağıma sa-lik olan dava bu değil.

Biz, evde üç ayrı nesli temsil eder in-sanlarız. Divanı hümayunu âmedi kale-minden mütekaid babam, onun karısı an-nem, mektubculuktan ticarete atılmış kocamla ben... İki ane de, biri kız, diğeri erkek çocuğumuz.

Efradım arasında sevgi ve saygı bu-lunan, mütecanis bir aileyiz. İctimai ter-biyemiz, eski Türk an'anelerinin sağlam temellerine dayanıyor. Gelge'elim, bir müddettir anlayamaz olduk. Zira, hiç bi-rimiz aynı dili konuşmuyor, konuşamı-yoruz.

Sabahleyin, babam hepimizi: — Selâmünaleyküm, çocuklar! diye se-lâmlar.

Annem:

— Vakti şerifiniz hayırlar olsun! der.

Kocam:

— Merhaba, efendi peder! i bastırır.

Çocuklardan biri:

— Günaydın!

Öteki de, - kızım - :

— Bonjur granpapa! diye dedelerinin

iltifatına mukabele ederler.

Bu beş çeşid sabah selâmı size, evi-mizdeki dil tezezbübü hakkında kâfi bir fikir verebilirken, ben daha da misaller getireceğim.

Geçende bir akşam, oğlum mektebden «önüş odasında oturmuş çalışıyordu. Ben de bir kenarda işimle meşgul idim. Babam içeriye girdi ve torununun yanına yakla-şarak sordu:

— Mektebde ne öğreniyorsun, baka-yım?

— Çarpma öğreniyorum, Bay büyük-

baba!

Adamağız birdenbire mosmor oldu.

Bana döndü. Öfkeden kekeleye kekeleye!

— Buyur! dedi. Görüyor musun kepa-zeliği? Avuç dolusu mektebe para ver,

çocuğuna yankesicilik öğretsinler!

Müsteşziyane, torununa teveccüh etti!

— İyi öğrendin mi bari.. çarpmayı?

Saf çocuk:

— Evet, Bay büyük babacığımı dedi.

Artık hiç yanılmıyorum. Sınıfta benden

iyi çarpan yok!

Babamın bir tarafına incek diye kork-tum. Zavallı ihtiyar, çarpmanın ne de-meğe geldiğini anlayıncaya kadar, üç

gün yorgan döşek, yattı.

Çocukların, babalarına haydi ne ise, lâ-kin dedelerle konuşmaları: bir âlem. Ge-ne geçende, küçük oğlan sevinçle gelip!

— Bay babam dileğimi onayladı! de-yince:

Bu ibareden, kim bilir ne mana çıka-ran ihtiyar ters ters, çocuğun yüzüne bak-ıp:

— Baban terbiyeli adamdır.. öyle şey yapmaz! cevabını verdi.

Hâsılı, evin içi, Bâbil kulesi diye vak-tile adını işittüğümüz ucube yere döndü.

Ve bu lehçe farkı yavaş yavaş, küçük-lerin büyüklere hürmetini, büyüklere de

küçüklere muhabbetini sarşıyor oldu. Hiç

değişme herkes, birbirine cahil nazarile

bakıyor.

Bu işin ortası bulunsa da, aile bağla-rımı tehdid eden tehlikenin önüne geçilse

olmaz mı?. Siz ne dersiniz?..

Ne mi diyeceğim, sayın okuyucum?

Böyle şeyleri zaman halleder, derim. Bı-rakalım, Nasrettin Hoca'nın kar helvası

gibi, dilimizi - lüzumsuz bir ifrata va-rıp - bu hale sokanlar:

— Bunu biz icad ettik amma, biz de

beğenmiyoruz! desinler..

E. Ekrem Talu

TAKVİM

İKİNCİTEŞRİN

İslami sene 1355	28	Arabi sene 1353
İkinciteşrin 15	Resmî yıl 1933	Kasım 21

SALI

Şevval		İMSA-C	
S.	D.	S.	D.
7	00	5	18
2	17	12	34

16

Oğle		İkinci		Akşam		Yaza	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	12	02	14	29	13	48	18
E.	7	18	4	45	12	—	1

TELGRAF HABERLERİ

Fransızlar bizden 100 milyon franklık tütün satın alıyorlar

Ankara 27 (A.A.) — Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu 22 Sontesrin tarihinde Anadolu ajansına yapmış olduğu beyanatta:

Ege mutakasında, tütün piyasasının Kânunuevvelin birinci Cuma günü açılacağı ve gimdiye kadar mahsulün müstahsil ve kazanç bırakacak şekilde satılmasının i-cab ettirdiği tedbirleri almadan piyasanın açılmasına müsaade edilmesinin bizzat müstahsilin de menfaatine aykırı olacağı tebarüz ettirilmiştir ve istihsal âleminin menfaatlerini siyanet için esaslı tedbirlerle tevessül olunduğu da ilâve edilmiştir.

Haber alındığına göre bu esaslı tedbirler cümlesinden olarak, Fransa rejisi tarafından şimdiki kadar senede «4.5» mil-

yon frank gibi cüz'î bir miktarda satın alınan Türk tütününe mukabil bu sene «100» milyon franklık Türk tütününü mübaayasına karar verildiği ticaret vekâletine bildirilmiştir.

Türk tütününün istikbaldeki satışı için de bir emniyet ve istinat amilî teşkil edecek olan bu karar alâkadar mehafilde memnuniyetle karşılanmıştır.

Diğer taraftan bize verilen malûmata göre, İngilizler tarafından da Fransız mübayaasından daha çok yüksek miktarda tütün satın alınması için karar verilmek üzere olduğu ve bunun da yakında tahakkuk etmesi ihtimali bulunduğu anlaşılmaktadır.

Çemberlaynin nutkunun Amerikada akisleri

Âyandan King: "İngiltere ayıyı vurmadan evvel postunu satıyor,, diyor

Nevyork 27 (A.A.) — Çemberlaynin harbi kazanmak için yaptığı gayretleri bilhassa kayıd ve işaret eden Amerikada matbuatı Başvekilin nutkunu müsaide bir surette karşılamakta ve bilhassa müstakbel Avrupaya dair olan beyanatı hakkında geniş tefsiratta bulunmaktadırlar.

Nevyork Herald gazetesi diyor ki: Yarının Avrupası, taarruz korkusu ortadan kalkmak suretile silâhsızlanmanın mümkün olacağı bir Avrupa olacaktır.

Vaşington 27 (A.A.) — D. N. B. Âyan azasından Borah İngilterenin Alman ihracatına karşı tatbik etmek istediği ablukanın hukuku düvel kaidelerine kat'iyen muhalif olduğunu söylemiştir.

Çemberlayn'in dünkü nutkunu mevzuubahs eden İngiliz King de şöyle demiştir:

İngiltere, ayıyı daha vurmadan evvel postunu satıyor.

İtalya 300 bin asker terhis ediyor

Roma 27 (A.A.) — Bu Cuma günü, 300 bin askere hususi bir kıy zini verilecektir.

Göbels, Almanlara nikbin olalım, diyor

Berlin 27 (Hususi) — Güzel San'atlar Birliğinin senelik toplantısı münasebetle propaganda nazırı Dr. Göbels ve İş cephesi nazırı Dr. Lay, radyoda birer nutuk söylemişlerdir.

Dr. Göbels, harbin bir çok acılar tevliid ettiğini ve bu acıları metanette karşılamak lâzım geldiğini kaydettikten sonra, demiştir ki:

Nikbinlik, harbi kazanmak için silâh ve cephaneye kadar elzem bir unsurdur. Halkın maneviyatını yükseltmek ve nikbinliği yaymak için daima çalışmalıyız.

Dr. Lay de aynı mealde bir nutuk söylemiş ve sözünü bitirirken, Dr. Göbels ile kendi arasında hiçbir vakit ihtilâf zuhur etmediğini tasrih eylemiştir.

Belgradda büyük bir Alman şirketi kuruldu

Paris, 27 (A.A.) — Petit Parisien gazetesinin Belgrad muhabiri, Alman sermayesi teşkil edilmiş olan bir anonim şirketin Belgradda tescil edilmiş olduğunu bildirmektedir. Pek geniş olan faaliyet sahası, bilhassa Yugoslavyada pamuk ticaret ve ziraat, zirai mahsulât ve maden sahasını ihtiva etmektedir.

Politika gazetesi, geçen ilkbaharda bir Alman heyetinin Belgradda bulunduğu sırada taslağı vücuda getirilmiş olan plâna göre her türlü pamuk istihsalâtı tekrar Almanya'ya ihraç edilecektir.

İran ingiltereyi protesto etti

Tâhran 27 (A.A.) — İran hükümeti, bitaraf memleketlere giden Alman mallarının müsaderesi hakkındaki kararı İngiliz hükümeti nazirinde protesto etmiştir.

Valiler arasında değişiklikler

Ankara, 27 (Hususi) — Kars Valisi Akif Sivasa, Sivas Valisi Muhtar Giresuna, Mardin Valisi Cevad Karsa, Tunceli Vali Muavini Sedat Bitlise, Bitlis Valisi Rifat Bileciğe nakil ve tayin edilmişlerdir.

Diaryabakır Valisi Mitatın başka bir vazifeye nakli de mevzuubahstır.

Tıb âleminde büyük bir muvaffakiyet

Rüyetten düşen bir göz yerinden çıkarılarak tekrar yerine kondu

Londra, İkinciteşrin — Londranın iki meşhur göz mütehassısı, Dutton adında bir deniz telgrafıcısının rüyetten düşen gözünü kurtararak fen âlemine büyük bir hizmette bulunmuşlardır.

23 yaşında bulunan Dutton seferberliğinin ilanı günü bir futbol maçı esnasında gözüne bir tekme yemiş, bunun üzerine Londra hastanesine kaldırılmıştır.

Müşahede neticesinde gözünün iki tarafından delinmiş olduğu anlaşılmıştır. Bu müşahede neticesinde tehlikeli bir ameliyata lüzum görülmüş ve hasta hususi bir kliniğe yatırılmıştır. Burada Sir Lawson Arno'd ve Caventor İrsin müsterek yardımile hastanın gözü tamamile yerinden çıkarılmış ve tedavi edildikten sonra yerine takılmıştır.

Duttonun vaziyeti az zamanda ve süratle iyileşmiş ve hastaneyi terk edebilecek bir hale gelmiştir.

Pazarlıksız Satış kanunu

Ticaret Vekilinin talebi üzerine sual tahriri 15 gün geriye bırakıldı

Ankara, 27 — Büyük Millet Meclisi bugün Dr. Mazhar Germenin başkanlığında toplanmış ve celsenin açılışını müteakib söz alan Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu, şu beyanatta bulunmuştur:

«İstanbul mebz'usu Rana Tarhan arkadaşımızın pazarlıksız satış kanunu hakkında Dahiliye Vekili ile Ticaret Vekâletine tevcih edilmiş şifahî bir sual tahriri vardır. Dahiliye Vekili arkadaşımız seyahatte bulunuyorlar, bendeniz de çok müstacel işler karşısında henüz bu kanunu tetkik etmeğe imkân bulamadım. On beş gün tehirini rica ederim.»

Ticaret Vekilinin bu talebi tasvib edilmiş ve ruznameye geçilmiştir.

Meclis, Reisiicumhur ve Büyük Millet Meclisi bütçelerine munzam tahsisat verilmesi hakkındaki kanun lâyhasını kabul etmiştir.

Fransız - İngiliz iktisadî iş birliği

Paris, 27 (A.A.) — Jean Monnet, Dâdâde ve Çemberlayn tarafından aynı zamanda kordinasyon komitesi reisliğine tayin edilmiştir. Bu komitenin vazifesi, harbin sevk ve idaresi maksadile Fransa ve İngilterenin iktisadî gayretlerini tanzim etmektir.

Monnet 1919 dan 1923 e kadar umumî kâtib muavini sıfatile Milletler Cemiyetinin teknik iktisadî ve mali servislerini idare etmiştir. Çinin ihyası tedbirlerine iştirak eylemiş ve Şimal Amerikasında resmî vazifeler görmüştür.

Sabahtan Sabaha

Aç ve tok

Eski Yunan mitolojisinin azab ve felâket yuvası olarak tanıdığı bir efsanevi Şarom nehri vardır ki lâhların gadabına uğruyanlar bu kaynar katran halinde kıvrıla kıvrıla ölümler arasında akan nehre atılır ve orada ehenemî azab içinde can verirlerdi.

Bugünün gadabına gelen harb Hâhları da Şimal denizini bu hale koydular. Altı ay evvel işkâr içinde bir gelin kafilesi gibi Amerikadan Avrupaya mes'ud insanlar taşıyan transatlantikler bu denizde süzülüp giderken bugün âdi bir balıkçı teknesi bile rahatça dolaşmak imkânı bulamıyor. Havadan ölümler yağıyor, denizden ölümler fıskırıyor. Hâhlar kana susadılar. (Şarom) bir efsane idi. Mağ bir hakikattir.

Almanya canını dişine takarak boğuşuyor. Beynelmilel harb nizamlarını, bitarafaların hakkını tanımadan boğuşuyor. Bu kıyasıya bir mücadeledir. Pelzivanların yenilseye güçleri gibi.

Bu yalnız bir sınırlı harbi değil olgun milletlerin karakterini gösteren bir metanet harbidir. Jermen iradesi ve Anglo-Sakson inadi çarpışıyor. Almanya birkaç ay evvel bahsettiği gizli silâhını meydana vurdu. İngiltere ile Avrupa arasını torpil tarlası haline getirdi. İngiltere telâş etmeden tedbirini aldı, Torpilleri birer köle balığı gibi avlamak usulünü keşfetti. Gerei arada bitarafalar zarar gördüler. Fakat iki müthiş kuvvet arasındaki öldürüyle çarpışma sahası elbet tehlikeli olacaktır. Eğer zarar bugünkü kadar kalsa ne mutlu. Öyle görünüyor ki birbirinin canına kastedenlerin başyuracakları öldürücü silâhlar bu kadarla kalmayacak. Hitler Almanyası için bu harb ile devam edecek. Bitarafaların şikâyeti bu davada muhabat bulamaz. Bu meselede en kuvvetli söz sahibi Amerika: İngiltere ve Fransa gibi iki zengin müsteri bulduğu için şikâyeti değil. Aradaki küçüklere gelince selâmetleri için tokun aca galebesine dua etmelidirler. Çünkü açm galebesi bütün küçük lokmaların silip süpürülmesi demektir.

Buhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

● Topyekün harbi yeni başlıyor

Yazar: Selim Ragıp Emec

Yalnız dünya milletlerinin değil, aynı zamanda İngiliz efkârı umumiyesinin de mütteliklerin harbi hedeflerinin ilanı hakkındaki musırrane talebi karşısında İngiliz hükümeti daha uzun zaman sükût etmeyi muvafık bulmadı. Bu hedefleri başvekil Mister Çemberlaynin lisanile dünyaya ilân etti. Mister Çemberlayn, bunu yaparken, mütteliklerin iki hedef gütmekte olduklarını da ilâve etti. Biri:

- 1 — Harb maksadları.
- 2 — Sulh esasları.

İstenildiği gibi bir sulh yapabilmek için başlıca çarenin harbi kazanmak lâzım geldiği mütearifesine istinad eden Mister Çemberlayn mütteliklerin her şeyden evvel Almanyayı mağlûb edip siyasi davaları cebirle tahakkuk ettirmek istemek zihniyetini ezdikten sonra yeni bir Avrupa kurmayı teşebbüs edeceklerini haber vermektedir. Demek oluyor ki bir taraftan Almanya diğer taraftan İngiltere ve Fransa arasında cereyan eden muharebe, iki taraftan birinin galebeyi kazanmasından evvel sona erebilecek değildir.

Bugünkü harbin mutavassıt bir barış formülile halledilebileceği hakkında hâlâ bir kısım insanların muhafaza eder göründükleri ümid, bu defa, tamamen sıyrılmış oluyor. İngiltere, müttelikler Fransa ile birlikte Almanyayı perişan edip amana düşürmeye azmetmişlerdir. Buna mukabil, böyle bir akibetin memleketler için nasıl bir izmihlâl olabileceğini yakinen bilmeleri lâzım gelen Alman devlet ricali de, bilmükabil, ellerinden gelen her vasıt ile bu karara mukavemet edecek ve karşılığında duran hasım muharebe harici bırakmaya çalışacaklardır. Su hal göre yirminci asır insanları hakikaten topyekün bir harbe şahid olacaklardır. Öyle bir harb ki, taraflardan biri mağlûb olduğu takdirde bütün varlığı diğer tarafın indî karar ve arzusunun tâbi olacak, müessesatına istenilen şekil verilecek hattâ siyasi ve idarî rejimi bile kendisini mağlûb edecek tarafın isteğine göre tesbit ve tayin olunacaktır. Bu muharebenin sonunda, taraflardan birinin böyle bir vaziyete düşüp düşmeyeceklere kestirilemez. Fakat bir faraziye olarak meselâ Almanyanın mağlûb düşeceği tasavvur olursa, bugünkü müttelik Almanya, hiç şüphe yok, evvelce mevcut ve adedi namahdud olduğu misil'ü bir takım kralıklara, prenslik ve dükalıklara ayrılacaktır. Ayrıca Renin sağ sahiline hâkim olanın Almanyaya hükmeder nazariyesi de tatbik edilerek bu nehrin başındaki büyük Alman şehirleri de, görünüşe göre ya Fransızlar tarafından, yahud müsterek İngiliz - Fransız kuvvetleri tarafından işgal edilecektir. Bu hakikati bilen bir memleketin nasıl müthiş bir enerjî ile mücadeleye girişeceği kolaylıkla tasavvur edilebilir.

Almanya, şimdiki mücadele ederek ölecek, ya kendisini kurtaracaktır. Görünüyor ki bu iki şıktan başka bir üçüncüsü yoktur. Bu vaziyete gelen hiçbir millet için tercihte tereddüd caiz sayılmaz.

Selim Ragıp Emec

Millî Şefin Dahiliye Vekilinin telgrafına cevabları

Antakya 27 (A.A.) — Hataylı ziyareti münasebetle Dahiliye Vekili Millî Şefe aşağıdaki telgrafı çekmiştir:

Riyaseticümhur Kâtibi Umumîliğine Dün gece İskenderuna, bu sabah Antakya'ya geldim. Gerek bu iki şehirde ve gerek yol boyundaki köy ve kasabalarda halkın umumî ve coşkun tezahürleriyle karşılandım. Antakya'da aziz Şefimin selâmını Hataylılara tebarüz ettiğim zaman halkın gösterdiği heyecan ve şükran hareketleri çok şiddetli ve samimî idi.

Tetkikatıma devam ederek gece Adanaya hareket edeceğim.

Keyfiyetin sursılmaz tazim duygularım ve başlığınla beraber Büyük Şefime arzımı rica ederim.

Dahiliye Vekili Faik Öztrak

Bu telgrafa Millî Şef şu cevabı vermişlerdir:

B. Faik Öztrak Dahiliye Vekili Telgrafınızdan memnun oldum. Tetkiklerinizin güzel Hatay için çok faydalı olacağından eminim.

İsmet İnönü Hataydaki seyahati münasebetle Dahiliye Vekilimiz Faik Öztrak ile Başvekilimiz Dr. Fefik Saydam arasında da ayrıca telgraflar teati edilmiştir.

Vekilin tetkikleri Adana, (Hususi) — Bugün buraya gelen Dahiliye Vekili Seyhan barajında ki sulama kanalı inşaatına, Adana mezbahasını, memleket hastanesinde tetkiklerde bulunmuştur. Faik Öztrak Tarşus ve Mersinde de tetkikler yapacaktır.

Fransız meclisleri fevkalâde toplantı a çağırıldı

Paris, 27 (Hususi) — Meb'usan ve âyan meclisleri, önümüzdeki Perşembe günü fevkalâde toplantıya davet edilmişlerdir.

Bu toplantı, harbin başlangıcındanberi parlamentonun ikinci fevkalâde toplantısı olacaktır.

Almanya'da iki tren çarpıştı

Londra 27 (Hususi) — Almanya'da tren kazaları çoğalmıştır. Dün Frankfurtta iki yolcu treni çarpışmıştır. 11 kişi ölmüştür.

Almanya'da ikinci gizli radyo meydana çıkmış

Londra 27 (Royer) — Almanya'da ikinci gizli radyo istasyonu meydana çıkmıştır.

«Frei Deutschland Sender - Hür Alman İstasyonu» ismi altında çalışan bu istasyon, Rur havzasında bulunduğunu ve Krupp fabrikasındaki Alman ameleleri'ne defnî temas halinde olduğunu bildirmektedir.

Amerikanın Japonyaya karşı vaziyeti

Berlin 27 (A.A.) — Alman radyosu, Amerikanın Japonyaya karşı umumî bir ambargo tatbik edeceğini haber vermektedir.

Royter ajansının Sofya muhabiri tevkif edilmiş

Sofya 27 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Burada Reuter Ajansını temsil eden Bulgar avukatı Popelief'in tevkifi hâdisesi, siyasi mahfellerde büyük bir heyecan uyandırmıştır. Bu tedbirin sebebi, Sofyadan verilip Reuter ajansı tarafından neşredilen ve Köseivanofun bir nutkunda, Bulgaristanın millî emellerini Almanya gibi cebir ve şedid istimalile değil, muslihaneye yollarla hal ledileceğine dair beyanatta bulunduğu bildirilen har haberdir. Halbuki Köseivanof aylardanberi umuma hitaben nutuk söylemiş değildir.

Reuter muhabiri şimdi zabıta emrindedir. Popelief'in isticvabı ve Bulgaristandaki ecnebi matbuat birliği tarafından yapılan tahkikat, bu haberin ne Reuter muhabiri tarafından, ne de onun tâbi bulunduğu Bükreş muhabiri tarafından, ne de diğer Balkan memleketlerindeki muhabirler tarafından verilmeyeceğini meydana koymuştur.

İzmir belediyesi Gotie'nin dekoratör olarak çalıştığını bildiriyor

(Baştarafı 1 inci sayfada) Bu münasebetle İzmir Belediye Reisliğinden bir mektub gönderilmiş ve tavzihan neşri istenilmiştir:

«22/11/1939 tarihli gazetenizin birinci sayfasının 4 üncü sütununda «İmar işlerinde çalışan meşhur mimar meğer nakkaşmış» başlıklı yazınızda Fransız mimarı Gotie'nin İzmir Kültürparkının projesini yaptığı yazılmıştır. Kültürparkın projesi 1935 te Belediye fen heyeti tarafından yapılmış ve 1936 senesinde inşaat başlanmıştır. Gotie ise 1938 senesinde gelmiş ve yalnız üç ay müddetle dekoratör olarak çalışmıştır.»

Julyüs Berger şirketi ihtilâfı hakkındaki karar

Ankara, 27 (Hususi) — Julyüs Berger şirketi ile mevcut ihtilâf hakkında hakem heyetinin verdiği karar Emlâk Bankasında yarın yapılacak bir toplantıda Türk hakemi profesör Yusuf Kemal tarafından okunacaktır.

Mısır ordusunun Manevraları

Kahire, 17 (A.A.) — Büyük manevralara başlanmıştır. Bu manevralar iki safhada cereyan edecektir. Birinci safha Kânunuevvel sonuna ve ikinci safha da Kânunusaniden Marta kadar devam eyleyecektir.

Son safha Libya gölünde yapılacak ve Mısır topçusu ile birlikte İngiliz topçusu da buna iştirak edecektir.

Boluda kar

Bolu 27 (A.A.) — Bir kaç gündemberi devam eden yağmurlardan sonra, bu gece başlayan kar, halâ devam etmektedir.

Şehirde beş santimetre kar vardır.

Şehir Haberleri

Ekmek fiyatına on para zam yapıldı

Değirmenciler ve fırıncılar fiatın artması lâzım geldiği ve diğer alâkadarlar zammı icab ettiren bir sebep olmadığını ileri sürüyorlar

Un fiatları çuval başına 615 kuruştan 635 kuruşa fırlamıştır. Değirmenciler malzeme fiatlarının yükselmiş olduğunu, çuval bulmakta müşkülât çektiklerini ileri sürerek, un fiatlarını yükseltmişlerdir. Belediye un fiatlarının yeniden lüzumsuz yere yükselmemesi için tedbir almış ve fakat fırıncıların bir müddet evvel yapmış oldukları müracaatı de yerinde bularak ekmeğin kilosuna on para zam yapmıştır.

Bu hususta değirmenciler şu mütaleada bulunmaktadırlar:

— Çuval fiatları alabildiğine yükselmiştir. Çuval fiatlarıyla beraber malzeme fiatları da pahalılaşmıştır. Un fiatlarına bu yüzden zam yapmak zaruretinde kaldık.

Fırıncılar şu mütaleayı yürütmektedir:

— Belediyenin tensib ettiği şekle göre, unun çuvalını değirmenlerden 600 kuruşa alacaktık. Halbuki unun çuvalı 635 kuruşa çıkmıştır, biz de haklı olarak ekmeğe zam yapılmasını istedik.

Çuvalcılar ise:

— Çuval bulamıyoruz. Fiatlar kendiliğinden yükseliyor, biz ne yapalım, demektedirler.

Fakat Zahir Borsasından salâhiyetkar bir zat şu mütaleada bulunmaktadır:

— Borsada buğday fiatlarında bir yükseliş yoktur. Toprak Mahsulleri Ofisi evvelce tesbit ettiği fiat üzerinden buğday satışlarına devam etmektedir.

Ekmek yapıcılar şu mütaleadadır:

— Çuval fiatları yükselmiştir. Biz de biliyoruz. Fakat fırıncı 600 kuruşa aldığı bir çuval unu harcadıktan sonra boş çuvalı 15 kuruşa satardı. Şimdi unun çuvalı 635 kuruşa alıyor, fakat boş çuvalı elli kuruşa satıyor. Değirmenlere aid malzeme fiatları yükselmiştir, deniyor. Bugünlerde hangi değirmen malzemesini yenilemektedir.

Ticaret Odası ve Belediye müştereken hareket etmek suretile ekmek fiyatının yükselmemesi için icab eden tedbirleri alacaktır.

Varşova sefirimiz dün Romanyadan geldi

Polonyanın Almanlar tarafından işgali üzerine Romanyaya geçmiş olan ve iki aydanberi Bükreşte bulunan Varşova sefirimiz Cemal Hüsnü, dün sabahki Konvansiyonel trenle şehrimize gelmiştir.

Varşova sefirimiz dün Sirkeci garında kendisiyle görüşen gazetecilere Ankaraya gitmekte olduğunu, hükümet erkânile temas etmeden resmi beyanatta bulunamayacağını söylemiş ve Fransada kurulan Polonya hükümeti nezdinde Türkiyeyi temsil edip etmeyeceği hakkındaki suale de bu hususta bir malûmatı olmadığı cevabını vermiştir.

Polonya sefirimiz, Polonya hükümet erkânile beraber 17 Eylülde Romanyaya geçmiş ve Romanyada, Polonyadaki Türklerin akıbeti ve harb yüzünden ortaya çıkan diğer meselelerle meşgul olmuştur.

Polonyada mevcut 500 kadar Türkten bir kısmı memleketi dönmek arzusunu göstermişlerdir. Bunların arzularını yerine getirmek üzere icab eden tedbirler alınmış ve konsios Receb, Polonyaya gönderilmiştir. Bu ırktaşlarımız yakında memleketimize gelecektir.

İş yüzünden bir hamal arkadaşını yaraladı

Evvelki gece Küçükpazarda bir adam iş yüzünden arkadaşını bıçakla tehlikeli surette yaralamıştır.

Küçükpazarda oturan hamal Musa evvelki gece evine gelirken, önüne aynı yerde beraber çalıştıkları arkadaşı Ali çıkmış ve:

— Sen benim işlerime mân oluyorsun. Başka bölükte çalış, aksi takdirde iş fenaya varacaktır. demiştir.

Musa, Alinin bu tehdidine sinirlenerek: — Sen bana ne yapabilirsin? Cevabını vermiştir.

Arkadaşının bu sözlerine fena halde içerliyen Ali bıçağı çekerek üzerine saldırmış ve olanca hızla Musanın karnına saplamıştır.

Yarası ağır olan Musa cankurtarılarla hastaneye kaldırılmış, vak'ayı müteakib kaçan suçlu Ali, bir müddet sonra yakalanmıştır.

Basın Kurumu

İstanbul Basın Kurumu Heyeti Umumiye Reisliğinden: Heyet umumiyenin 23 İkinciteşrin 1939 tarihli toplantısında tesbit olunan ekseriyetle Kurum, Türk Basın Birliğine itihak etmiştir. Bu itihak Kurum emvalinin tesis yolile Birlikçe idaresini ve Kurumun bütün hukuk ve vecibelerinin Birlikçe kabulünü tazammün etmektedir. Keyfiyetli nizamname hükmünce ilân ediliyor.

15 ev soyan mahir bir hırsız yakalandı

Emniyet Müdürlüğü teknik teşkilâtı tarafından İstanbul ve Beyoğlu taraflarında bir müddet tenberli çok kur. nazca on beşe yakın ev ve apartman soyan yaman bir hırsız yakalanmıştır.

Cereyan ta kadar yakalanış şekli de cidden enteresan olan bu hırsızlık vak'alarının mahiyeti şudur:

Sobacı kılığında girmiş bir adam Hırsız Ahmed Sıtkı Beyoğlu ve İstanbul taraflarında bazı apartmanlara giderek kapılarını çalmakta ve:

« Beni ... bay şu mektubla gönderdi. Sobamızı kuracağım. »

Diyerek, hakikaten evin bayının ağzından yazılmış bir mektub vermektedir. Bu suretle apartmana giren bu adam, kısa bir zaman zarfında sobayı kurmakta ve bu arada ev dahilinde kolaylıkla taşınması için eşyaları da aşırıldıktan sonra kollarını sallaya sallaya çıkıp gitmektedir.

Bu esrarengiz adam bu suretle 25 gün içinde 15 evden muhtelif ev ve kıymette birçok eşya çalmıştır.

Birbirini takip eden bu hırsızlık vak'aları nihayet Emniyet Müdürlüğüne intikal etmiş. zabita mevsimin icablarından çok kurnazca istifade eden hırsızın peşine düşmüştür.

Zabita bu husustaki tetkikat ve tahkikatına muhtelif cephelerden devam etmekte iken, evvelki gün Lâlelide Mesihpaşa mahallesinde Bay Şemsiye aid apartmanın da aynı adam tarafından malûm şekilde soyulduğu ihbar edilmiştir.

Sirkat hâdisesinin vukubulduğu apartmana giden memurlar, mahallen yapıtları tahkikat sırasında bu esrarengiz hırsızın sobayı kurduğu sırada metruk bir avizeyi de bu arada tavana taktığını gözlemiş ve derhal tozlu bir halde bulunan avize üzerindeki vazih parmak izlerini teknik vasıtalarla tesbit etmişlerdir.

Mevcut parmak izi dosyaları ile avize üzerindeki izler tetkik edilince failin benedenberi faaliyette bulunmayan eski sabıkalılarından Ahmed Sıtkı olduğu anlaşılmıştır. Ahmed Sıtkı dün Galatada Kemal sokağında Budapeşte apartmanında metresi Hasibenin yanında yakalanmıştır.

Sabıkalı hırsız suçlarını tamamen itiraf etmiş ve çaldıkları eşyaları sattığı yerlerden alınarak, sahiblerine iade olunmuştur.

Müteferrik:

Nafia Vekili bugün Ankaraya gidiyor

Evvelki gün Ankaradan şehrimize gelen Nafia Vekili General Ali Fuad Cebesoy, bugün şehrimizde nafiaya aid işler üzerinde tetkiklerde bulunmuştur. Vekil, Nafia Müdürü Bedriden Nafia işleri hakkında izahat almıştır.

General Ali Fuad Cebesoy bugün Ankaraya hareket edecektir.

(Mahkemelerde süttümüz bugün 6 ncı sayfamızdadır)

Arnavudluğun bayrak bayramı

Yarın, 28 İkinciteşrin, Arnavudluğun bayrak bayramına müsadiftir. Bu minnetle İtalya başkonsolosluğunda bir kabul resmi yapılacaktır. İtalya başkonsolosluğu şehrimizde mukim Arnavudları Kazaditalyaya (Meşrutiyet caddesi 77) davet etmektedir. Kabul resmi 19 dan 22 ye kadardır.

Gümrüklerce:

Rumen ticari anlaşmasının metni tebliğ edildi

Türk - Rumen ticaret mukavelesinin metni de dün İstanbul Gümrükler Başmüdürlüğüne tebliğ edilmiştir. Ayın 21 inden itibaren mer'iyet mevkiine girmiş olan anlaşma klering esasına göre yapılmış olup, 1940 senesi Eylül ayına kadar mer'iyet olacak ve o tarihte her iki hükümet tarafından tayin edilecek delegeler tekrar görüşerek temdid hakkında karar vereceklerdir.

Yeni Türk - Rumen anlaşmasında Rumen menşell mallar için kontenjan konulmuştur. Bu arada sellüloz, her nevi odun, kereste, mevaddi kimyeviye ve tıbbiye, her nevi madenî yağlar da kontenjana dahil maddelerden sayılmaktadır. Diğer Rumen malları Türkiyeye umumî ithal rejimlerine göre sokulabilecektir.

Kültür işleri:

Edebiyat fakültesi dekanı Ankaraya gitti

Üniversite Edebiyat Fakültesi dekanı profesör Hâmid, arkeoloji enstitüsü için Maarif Vekâletinde yapılacak toplantıda hazır bulunmak üzere, Ankaraya gitmiştir.

Edebiyat Fakültesi dekanı, fakülteye aid ve profesörler meclisinde kabul edilen bazı talimatnameleri de Vekâlete tasdik ettirmek üzere beraberinde götürmüştür.

Köy enstitüleri açılacak

Maarif Vekâleti memleketin ziraat işlerine elverişli bulunan muhtelif mantaklarında köy eğitimci ve öğretmen yetiştirmek üzere köy enstitüleri açılmasını kararlaştırmış ve bu hususta faaliyete geçmiştir. Vekâlet bu maksadla bir kanun lâyhası hazırlayarak yakında Büyük Millet Meclisine takdim edecektir.

Esnaf cemiyetleri toplantısı dün yapıldı

Esnaf cemiyetleri idare heyet'eri toplantı halinde

Dün esnaf cemiyetleri müşterek yardım heyeti merkezinde bütün esnaf cemiyetleri idare heyetleri ve cemiyet reislerinin iştirakile bir toplantı yapılmıştır. İki saattan fazla devam eden bu toplantıda Ticaret ve Sanayi Odası esnaf şubesi Müdürü Kâzım Yorulmaz da hazır bulunmuş, her cemiyetin yardım heyetinin emrine ayracağı tahsisat üzerinde ehemmiyetle durulmuş, yardım esas ve mahalli sarfi etraflı bir şekilde görüşülmüştür.

Bu görüşmeler sonunda cemiyetlerin ayracağı tahsisat ile her sene yapılması düşünüldüğü halde bir türlü yapılamayan fakir ve yoksul esnaf çocuklarının yaz aylarında istirahatlerini temin edecek bir kamp kurulması kararlaştırılmıştır. Bu kampın Maarif Vekâletinin kamp talimatına uygun şekilde devam etmesini temin etmek için, Maarif Vekâletinden muallim istenilecektir.

Bundan başka gene müteaddid defalar mevzu bahis edildiği halde başarılmamış olan bekâr esnafın barınması için bir yurd teşkiline karar verilmiştir.

Yurd kurulması için derhal faaliyete geçilecektir.

Fakir esnaf çocuklarının kitap ve mekteb ihtiyaçlarını temin etmek üzere icab eden tahsisat ta ittifakla kabul edilmiştir.

Bütün dünya halkının beğendiği, Her 3 senede bir yaratılan büyük şaheser! 1933 senesinde Canavar yaratan FRANKENŞTEİN - 1936 senesinde FRANKENŞTEİN nişanlısı - 1939 da milyolarca dolara mal olan ve tanınmış kudretli bes büyük artistin oynadığı. Fransızca sözlü: Türkiyede ilk defa

FRANKENŞTEİN'in OĞLU

20 sene uyumuş kalmış korkunç bir hâdisе.... Birdenbire bu yarı adam yarı canavar meydana geliyor.... İnsan fakat mazinin irsi gölgeleri belirinciye kadar.... O zaman.... Korkunç Canavar... En büyük vahşeti yapan hayvan....

YARIN

Matinelerden itibaren

ALKAZAR

Sinemasında BAŞLIYOR

Tiyatronun zaferi, sinemaya temel oluyor. Aylardanberi Fransayı zevk ve takdirle yerinden oynatan

SACHA GÜİTRY'nin ölmüş eseri

KADRİL

GABY MORLAY - SACHA GÜİTRY - JACQUELINE DELUBAC kudretleriyle süslüyerek Fransız sinemacılığına bir şaheser hediye ettiler.

Bu eşsiz eseri siz de **LÂLE**'de Görmeye hazırlanınız.

BU PERŞEMBE AKŞAMI

Yarın akşam **SÜMER** Sinemasında (ENDÜLÜS GECELERİ) nin unutulmaz yıldızı, büyük İspanyol şantöz ve dansözü

EMPERIO ARGENTINA'nın

Hakiki gitarlar ve Madrid operası balet heyetinin iştirakile tamamen İspanyada çevrilmiş ikinci büyük İspanyol filmi

SPANYOLİTA

Şaheserin ilk irası şerefine İspanyolca dans ve şarkılar galası Serenadlarla danslar arasında geçen İspanyol gazetelerinin büyük aşk romanı Yerlerinizi evvelden aldınız. Tel: 42851

Alman-İngiliz harbinde mayın mücadelesinin muhtemel neticeleri

YAZAN

Emekli general H. Emir Erkilet
"Son Posta"nın askerî muharriri

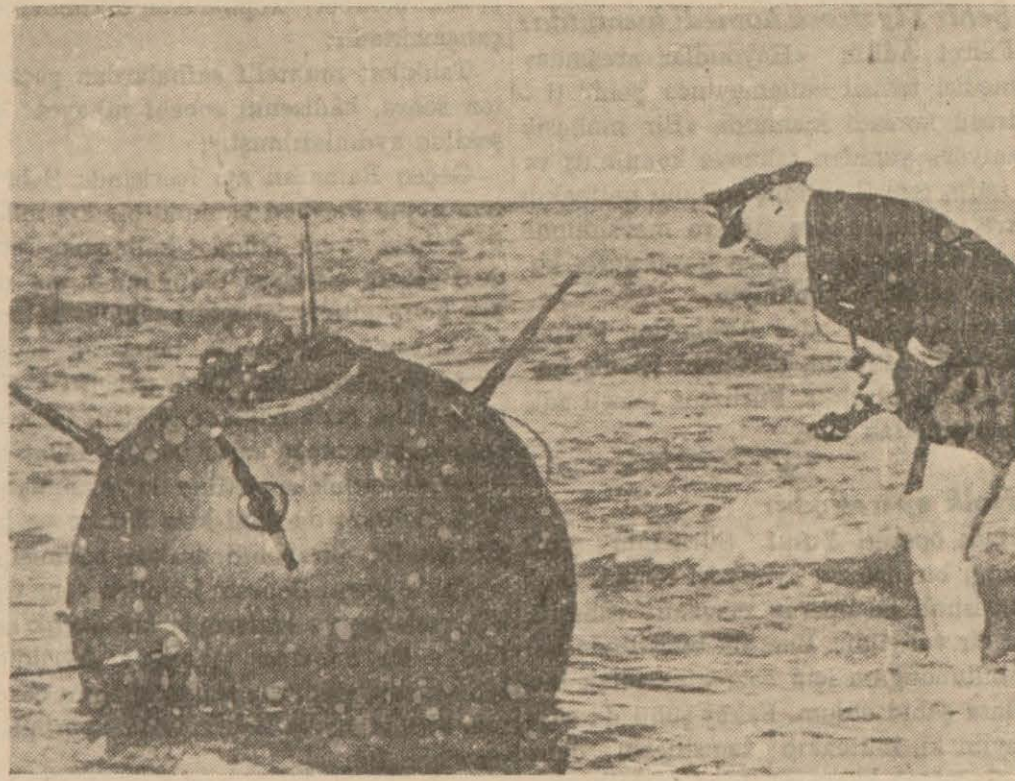
İngiltere ve Fransa 1914-18 harbinde, müttefik orta Avrupa devletlerini askeri büyük bir kavış içine alabildikleri gibi bunların dış ticaretlerini tamamiyle mahvederek iktisadi bir çember içine sokmağa da muvaffak olmuşlardı. Almanya ile müttefiklerini geçen harbde yılan amillerin başında şüphe yok ki hasımları tarafından uğradıkları şiddetli iktisadi tazyiki geliyordu. Dışarıca ticaret yapamayan ve iktisaden nefes alamayan müttefikler havasızlığa dört sene dayanarak nihayet teslim olmuşlardı.

1914-18 harbinde İngiltere bitaraf İspanyaya devletleri ile Danimarka ve Holândayı, muhtaç oldukları ithalâtı menederek tazyik etmiş ve bu suretle bunları Almanyayı ihata eden iktisadi çemberin içine sokabilmişti. Almanya o vakit, kendi harp ihtiyaçlarından başka bir de bitaraflara kömür vesair ihtiyaçlarını yetiştiremediğinden bitaraf küçük devletler, bizzarur. iktisaden müttefik oldukları itilâf devletlerinin hüküm ve tesirleri altında, çemberi tamamlamışlardı. Zaten Rusya hasım saflarında olduğu için Baltığın şarkile, bütün doğuyu ve Karadenizi müttefiklere kapatmıştı. Romanya, Rusyanın yakın ve itilâfçıların uzak tesirleri altında, bidayette ittifakçılara karşı ancak garazkârane bir bitaraflık idame ediyordu. Sırbistan ise zaten Avusturyaya ile narb halinde idi. Nihayet İtalya Avusturyaya karşı harbe girmişti. Bu suretle orta Avrupa artık bütün cenub doğu ile cenub kapanmıştı.

Bilâhare Bulgaristan ittifaka itilâf edildikçe Sırbistan da mağlûb edilmişinden orta Avrupa Türkiye ile ittilal peyda etmişti. Fakat şimal doğu, doğu, cenub doğu ve cenub cephelelerinde ve Çanak-kalede bütün kuvvet ve vasıtaları harbe girişmiş, kâfi bir yol ve demiryolu şebekesi olmayan, toprakları kanallarla sulanmayan, madenleri işlemeyen, sanayi bulunmayan ve üstelik bütün denizlerde abluka edilen bir Türkiye orta Avrupaya iktisaden büyük bir yardımda bulunamazdı. Onun için 1914-18 harbinde denizlere hâkim olan itilâf devletlerinin ittifakçılara ihata tamamiyle müessir olmuştu. Bundan başka ne Almanya ve ne de tabiatle Avusturya, Macaristan, yahud da Bulgaristan ve Türkiye, uzun sürecek bir dünya harbinin iktisadi icablarına karşı koyabilecek surette evvelden, dahilen hazırlanmış değillerdi. Buna rağmen dört sene dayanabildikleri harbin sonunda tâbû tüvanları kesilmişti.

Bu suretle geçen uzun ve muvaffakiyetli bir iktisadi harbin bütün tecrübelerle mücehhez olan İngiltere 1939 harbinin daha başından itibaren, Almanya karşı iktisadi harbe başlamıştı. Fakat Almanya 1933 yılındanberi muhtemel uzun bir iktisadi harb için hazırlanmış bulunmaktadı. Bu sebeple bu defaki iktisadi harb görülmemiş derecede çetin, acı ve oldukça vahşi olacaktır. Ancak bu yüzden harbin 1914-18 e nisbetle daha uzun mu, yoksa daha kısa mı süreceği şimdiden kestirilemez.

Almanyanın iktisadi hazırlıkları, her şeyden evvel sanayi ve bütün istihsal müesseseleri ve tertibatını daha barış zamanından genişleterek harbin başlamasıyla beraber derhal bütün ihtiyaçlarına uygun bir surette çalışabilir bir hale getirebilmiştir. Diğer cihetten Almanya da hiçbir bulunmayan veya eksik olan işe ve iptidai maddelerden ihtiyat stokları vücutlandırmıştır. Bu iki esaslı tedbir Almanyanın iktisadi bakımından 1914 de olduğundan daha hazırlıklı ve daha kuvvetli hale getirmiştir. Bundan başka Almanya Polonyanın bütün kömür ocaklarını ele geçirmiş olduğu için mücavir bitaraf devletlere büyük ölçülerde kömür

Karaya vuran bir Alman mayını

verebilir bir hale geldiği gibi sanayi de cephelelerin ve memleketin bütün ihtiyaçlarını teminden başka ihracat dahi yapabilecek bir durumdadır.

Almanya, kömür vesair her türlü mamulât ve kimyevi maddeler ihracat etmekle yalnız ithalât için lâzım olan parayı ve mübadele imkânlarını temin etmekle kalmıyor, aynı zamanda mücavir bitarafın batı Avrupa büyük devletlerinin iktisaden hükümleri altına girmelerinde de mâni oluyor. Bu bitaraflar Almanya ya bilvasıta ithalât ve ihracat için de yardım etmektedirler. Bunun içindir ki İngiltere, yeni mayın harbi dolayısıyla, son bir iktisadi harb kuzu olmak üzere Almanyanın ihracatını men'e ve bu memnuniyeti bugünden itibaren tatbika karar vermiştir.

Bu müthiş karar yalnız Almanya'yı değil, bunun harp ithalât ve ihracat ticaretine tavassut etmekte olan bitarafları da büyük ölçülerde zarara uğratacağı için tarafsız devletler İngiltereye müracaata başlamışlardır. Bu müracaat aynı zamanda, Almanyanın, İngilterenin yeni kararı karşısında, mayın harbini arttırmak ihtimalinin verdiği telâş ve korkulardan doğmaktadır.

Her ne ise, demek oluyor ki İngiltere ve Almanya Şimal denizile şimali Atlas'ta yeni şiddetli bir boğuşmaya girişmiş bulunuyorlar. Bunun neticesini şimdiden

kimse kestiremez. Her ikisinin elinde mühim kozlar vardır. İngiltere, denizlere hâkim olduğu için, Alman mallarının bitaraf ticarethane ve gemiler vasıtasıyla deniz aşırı memleketlere nakledilip satılmalarını men edebilir. Fakat Almanyanın şark, cenub şark ve cenub bitaraf memleketlerle ticari alış verişini ihlâl edemez. Ancak bu kadarı Almanya kâfi değildir. Almanya mesele Cenubi Amerika ve Japonyaya mal satmak ve bu sayede para tedarik etmek mecburiyetindedir. Onun için, İngilterenin Alman ihracatını men etmek kararının, bir müddet sonra Almanya'da tesirleri görülmemesi mümkün değildir. Almanların bilhassa İngiltereye karşı açtıkları mayın harbinin tahribatı eğer müteayid bir surette devam edebilirse bunun da Büyük Britanya adaları üzerinde tahribkâr tesirleri olmaması kabul değildir.

İşte Almanya ile bilhassa İngiltere arasında başlamış olan müthiş ticaret harbinin ve bu harbin icra vasıtalarından biri olan mayın mücadelesinin bugünkü durumu budur. Her iki tarafın gayesi bir birlerinin ithalât ve ihracat vasıta ve sistemlerini tahrib etmektir. Çünkü bu ithalât ve ihracat olmadan ne Almanya'nın ve ne de İngilterenin harbe devamı kâbil değildir. Harbde, mücadele kuvvetini muhafaza etmek için muhariblere ithalât kadar ihracat ta lâzımdır.

H. E. Erkilet

Eminönü Halkevinde edebiyat toplantısı

Vali ve davetliler Halkevi büfesinde

Eminönü Halkevi tarafından her hafta yapılan edebiyat toplantılarının üçüncüsü dün akşam 17 de Evin Çağaloğlundaki merkez salonunda yapılmıştır. Bu toplantıda başta mütefakkir Bayan Halide Edib olmak üzere mem-

leketin fikri, san'at, ilim âleminde mensub birçok gözde zevat hazır bulunmuşlardır. İki saat devam eden edebî bir hasbihali müteakib Ev orkestrasının bir konseri dinlenilmiş ve hazır bulunanlar büfede ağırlanmışlardır.

Hâdiseler Karşısında

MÜKEMMEL

Kadınlar arasında en tabii olan muhakkak odur:

Çünkü süslenmek aklıma gelmez, dudakları boyalı değildir, saçı kıvrılmamıştır. Gözlerinde rimelden, turnaklarında cilâdan eser yoktur.

Kadınlar arasında en muktesid olan muhakkak odur:

Ne kışlık kürk, ne yazlık rob, ne baloya gitmek için tuvalet, ne de dağ sporlarına iştirak için Eskimo kıyafeti ister.

Kadınlar arasında en az göze çarpmak cihetini iltizam eden muhakkak odur:

Lüks bir otomobil içinde caddelerden geçmez, yazın plâjlarda kumlara uzanıp yatmaz. Tiyatro locasından parterde oturanlara bakıp onların nazarlarını kendi üzerine çekmez. Sokakta kurtmaz, salonda gösteriş yapmaz.

Kadınlar arasında en az tehlikeli olan muhakkak odur:

Çünkü peşinden erkekler koşmaz,

çünkü hiçbir kadın kocasına onunla alâkadar olması yüzünden çıkmaz. Çünkü hiçbir genç delikanlı onun yüzünden geceleri uykusuz kalmaz.

Kadınlar arasında en iyi huylu olan muhakkak odur:

Asla kavga etmemiştir ve etmeye cektilir. Asla kimseyi çekirtmemiştir ve çekirtmeyecektilir. Asla kimseyi çekememizlik etmemiştir ve etmeyecektilir.

Kadınlar arasında en az konuşan muhakkak odur:

Arandığı zaman ancak üç kelime söyler ve susar. Tekrar aranacağı kadar ağzını açmaz.

— Ne mükemmel kadın!

Değiz değil mi? Hakikaten mükemmel. Fakat yazık ki bu mükemmel kadın canlı değil!

Size, İstanbul telefon santralındaki otomatik bayan saatten bahsettim.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Sesle ev yıkılır mı?

Musiki nağmelerinin ihtizacı her eşyanın da titremelerine sebep olur. Bir Alman fizik âlimi, 6 katlı bir evi yıkabilecek ses ne ölçüde olacağını hesaplamıştır.

Çocuklar mekteplerine neden geç kalıyorlar?

Bu da bir istatistik meraklısının işidir. Haziran ayında, henüz Varşova şehri Lehistanın payitahtı iken Polonyalı bir istatistik meraklısı Leh çocuklarının mekteplerine neden dolayı geç gittiklerini tesbit eylemek istemiştir.

Yaptığı tetkikatın neticesi şudur:

Mekteplere geç varan çocukların nisbeti yüzde 45 i bulmaktadır.

Sebebler de şunlardır:

- 1 — % 10 geç uyandırılmak veya uyanmama.
- 2 — % 20 mekteplerine gitmezden evvel çocukların ebeveynleri tarafından şuraya buraya gönderilmeleri.
- 3 — % 20 muhalefeti havaya.
- 4 — % 5 nakil vasıtalarının kifayetsizliği veya bunlara vaktile yetişilmemesi... Harbden evvel de Leh maarif nezareti bu babda tetkiklere girişmiş idi.

İlk ipek çorap

İpek çorap ilk defa 1547 senesinde imal edilmiştir. Fakat ilk defa ipek çorap giymiş olan kimse bir kadın değildir. Fransa Kralı İkinci Hanridir.

O tarihe kadar krallar da ipek çorap giymemişlerdi.

GÖNÜLİSLERİ

"Kadının vazifesi Nedir?,"

— Karı koca iki kişilik bir aileyiz, küçük bir apartımanda oturuyoruz, para vaziyetimiz müsaide olmasına rağmen hizmetçimiz de yoktur. Bir aralık kendi kendime:

«Ne lüzum var, şu küçük evin işi ni görmeye bol bol yetişirim, diye düşünmüştüm, bir arkadaşım itiraz etti. Kadının hayatta işi sadece evi idare etmekten mi ibaret? Size soralm, dedik.

Yukarıda okuduğunuz satırlarla hülasa ettiğim mektubu yazan genç kadına cevap olarak:

— Bu hususta değişmez, her aleye tatbik edilebilir, hükmi mutlak bir kaide mevcut olmadığını söyleyeceğim.

Bir aile görürsünüz ki, karı koca iki candan ibarettir, fakat sekiz on odalı bir evde veya apartımanda otururlar,

aşçıları, hizmetçileri, şoförleri vardır; kadın:

«Cemiyet hayatındaki vazifelerinden bahseder, çay verir, çaya gider, bir çok yardım müesseselerinin üyesidir, ve akşam yorulduğundan bahseder. Kendisini tayib etmek hatırdan bile geçmez. Kendisini cemiyete faydalı sanması, gerçekten faydalı da olması mümkündür. Hele böyle kadınlar arasında çok kıymetli eleman olanlar bulunduğunu da bilir.

Gene öyle aileler vardır ki, bu okuyucumun söylediği gibi iki kişidirler ve evin hanımını, aşçısını, hizmetçisini, hattâ bazan şoförü aynı hanım teşkil eder. Hanım yorgunluktan şikâyetçi değil ve mes'uddur. Dedim ya bu meselede kat'î hükümlü bir kaide mevcut değildir.

Manisada Bayan «Ş. Ş. ye:

— Teşekkür etmek zahmetini ihtiyar etmiye lüzum yoktu, vazifemi yapmışım.

TEYZE

İrlanda tethişçileriyle İngiltere arasındaki mücadele

Tethişçiler tam istiklâl istiyorlar

Sekiz asırdanberi devam eden bu mücadelede İrlanda İngiltereden birçok imtiyazlar koparmıştır

Yazan: Hasan Âl Ediz

İrlandanın merkezi Dublinden bir görünüş

Gün geçmiyor ki telgraf haberleri İrlandadan, İrlandalı tethişçilerden bahsetmemiş olsun! İngiltere Almanya ile harbe girdi gireli İrlandalı tethişçiler büyük bir faaliyete giriştiler. Fırsat buldukça şuraya buraya bomba atmağa başladılar...

İrlandalı kimdir, İngiltereden ne istiyorlar?

Okuyucularımızın bu bahsettiğimiz son hâdiselerin sebebini iyice anlayabilmeleri için İrlandadan ve İrlanda tarihinden kısaca bahsetmeyi faydalı buluyoruz.

İrlanda Atlas Okyanusunda, Büyük Britanyanın garbinde bir adadır. İrlandanın mesahası 82 bin kilometre mura-bardır. İrlandanın büyük bir kısmı düzlüktür. Mahdud olan dağları sahil boyunca uzanmaktadır. Fakat bu dağlar birçok vadilerle katedilmiş bulunduğu için, memleketin sahil kısmı ile içerisinin muvazelasını kolaylaştırmaktadırlar.

İrlandanın iklimi yumuşak bir deniz iklimidir. 1921 senesinde akdedilen İngiliz-İrlanda muahedesiyle, ve 1922 serbest İrlanda devleti hakkındaki kararile, İrlanda iki kısma ayrılmıştır: Şimal veya-

hud Olster kısmı ile, bugüne kadar hâlâ müstakil olan cenub kısmı.

İrlanda bir ziraat memleketidir. Nüfusun ekseriyetini orta ve fakir köylüler teşkil etmektedir. İşte İrlandanın bu vaziyeti onun siyasi ghebresini tayin etmek hususunda mühim bir âmil olmuştur. İrlandanın son asırlar zarfındaki bütün tarihi, oradaki küçük mülk'yet sahiplerinin, topraklarını zapteden İngiliz kolonizatör'lerine karşı açtıkları mücadele tarihinden başka bir şey değildir.

Maden kömürü ile yer kömürü (tourb) İrlandanın başlıca tabii servetini teşkil etmektedir. İrlandada endüstri çok az inkişaf etmiştir. Memlekette bir iki bira fabrikası ile bir otomobil fabrikasından, ve birkaç şarab imalâthanesinden başka endüstri yoktur.

İrlandanın dış ticareti tamamen İngiltereye bağlıdır. İrlandadan İngiltereye ihraç edilen başlıca maddeler: Yağ, yumurta, bira, ispirto. İngiltereden İrlandaya ihraç edilen maddeler ise: Demir, çelik, kömür, makine, otomobil, elbise ve ayakkabıdır.

(Devami 11 inci sayfada)

TİYATRO Bu haftanın tiyatro hareketleri

Şehir Tiyatrosunda:

Şehir tiyatrosunun dram kısmı, Senha Bedri Göknil'in Frenc Molnar'dan tercüme ettiği «Şeytan» piyesini sahneye koydu.

Bu piyes, geçen tiyatro mevsiminin sonunda ancak bir iki gün temsil edildiği için sahnemizde yeni addedilebilir.

Senha Bedri Göknil'in tercüme piyesleri son senelerin en muvaffak eserleri olmuştur. Güneş batarken, Faust, Pergünt gibi tercümelere sahnemiz ve kütüphanemiz için ayrı ayrı birer kazançtır.

★

Şehir Tiyatrosu komedi kısmında:

Fikret Adil'in «Haydutlar arasında» komedisi temsil edilemeyince Şehir tiyatrosu komedi kısmında «Bir muhasib arıyor» yeniden sahneye konulmuş ve üç hafta temsil edilmiştir. Bunu müteakib Fikret Adil'in geçen tiyatro mevsiminde temsil edilmiş olan «Kan kardeşleri» komedisi sahneye konuluyor.

Bu komedi, Andre Birabo'dan adapte edilmiştir. Mevzuu, mevzuun işleniş tarzı itibarile güzeldir. Pürüzsüz temsil edilirse muvaffak olur.

★

Halk operetinde:

Halk opereti Yusuf Sürürim'in yeni yazdığı bir opereti oynuyor. «Gönül belâsı» isimli bu operet, mevzuu itibarile tam bir vodvildir. Ben, ilk temsilinde hazır bulunduğum için bazı ufak tefek kusurlara şahid oldum. Fakat şunu da söyleyeyim ki, müteakib temsilinin daha iyi olacağına kanaatim vardır. Halk operetine tavsiyem, bir eseri tam manasile pişirmeden sahneye koymamalarıdır.

★

Aşotun gecesi:

Salı günü akşamı (bu akşam), Fransız tiyatrosunda tiyatronun eski emektarı Aşot Madot ekserisi amatörlerden mürekkep bir kadro ile «Bir aşk taciisi» isimli bir piyes gösterecektir. Aşot tiyatrosunda çok eskidir. 1903 de Reşad Rıdvanın vodvil heyetine dahil olmuş, o zamandan bu ana kadar evvelâ aktör ve sonra da rejisör olarak muhtelif tiyatro teşekküllerinde hizmet etmiştir.

★

Raşid Rıza ve Ertuğrul Sadettin:

Türk sahnesinin eski ve pek değerli aktörü Raşid Rıza birlikte çalıştığı Ertuğrul Sadi ve trupile bugünlerde Ankara'ya hareket edecek ve orada birkaç temsil verecektir.

(Devami 11 inci sayfada)

Mahkemelerde Kıskançlık yüzünden akrabasını yaralayan bir genç tevkif edildi

Lâlelide geçen hâdisenin her iki gencin aynı kızı sevmesinden ileri geldiği anlaşıldı

Lâlelideki ağır yaralama vak'ası etrafında adliyece yapılmakta olan tahkikat neticeye varmış ve hâdisiye sorgu safhasına intikal etmiştir.

Evvelce de yazdığımız gibi, vak'anın suçlusu yaralı Behramın Düzceli Celâl isminde bir akrabasıdır. Celâl de, Behramla beraber, Tophanede dikimevinde çalışmaktadır.

Tahkikat muhtelif safhalardan geçtikten sonra, hâdisenin sebebi nihayet şu şekilde aydınlatılmıştır:

Geçen Ramazan ayı içerisinde Behramın evine Perihan isminde bir kız misafir gelmiş ve bir müddet kalmıştır. Celâl de Behram akrabası olduğundan sık sık eve gelip gitmiş ve işte bu gidip gelmeler sırasında Perihanla tanışarak sevişme başlamışlardır. Celâl genç kıza git-tikçe daha fazla bağlandığundan, nihayet onunla evlenmeğe karar vermiş, fakat bu kararını tatbik mevkiine koyamamıştır. Zira, Behram da aynı kıza âşıktır ve bu yüzden iki akrabanın araları açılmıştır.

Vak'a gecesi Behram Lâlelide gene Celâl'e raslanmış ve aralarında kıskançlık sakılası bir münazaa çıkmıştır. Ayrıldıktan sonra Celâl arkasından silâhını çekerek, ateş etmiş ve Behramı dört yerinden yaralamıştır.

Dün adliyeye teslim edilen maznun Lâlelide, suçunu inkârda ısrar etmişse de, 2 inci sorgu hâkimi, Celâl'in tevkifine karar vermiştir.

Yenişehirde yıkılan apartman faciasının muhakemesine devam edildi

Geçen Mart ayında Yenişehirde «Atlas» apartmanını birdenbire yıkılmış, apartman sakinlerinden sekizi ölmüş, ikisi itfaiye efradından olmak üzere 11 kişi de yaralanmıştır.

Hâdisenin mes'ulü olarak, yıkılan apartmanın sahipleri makarnacı Yarı, Aleko ve Evyenyenin muhakemelerine 2 inci Ağırceza'da başlanmıştır. Muhakemeye, dün de devam edilmiştir.

Dünkü celsede 17 sene evvel binayı yaptıran Andon şahid olarak dinlenmiş ve demiştir ki:

— Binayı Hristo isminde bir halfa ile müştereken yaptık. Kalfa olduğu cihetle, inşaata Hristo nezaret etti. Fakat, para-

mız yetişmemiştir. Bunun üzerine Yanıdan 4600 lira aldık. Bir miktar para da, Aleko ile Evyenyenin pederleri bulunan müteveffa Rakodan almıştık.

Bundan sonra apartman sakinlerinden Pavli ile kızları Anastasya ve Androniki mahkemeye dinlenilmişler ve inhdamin anı olduğunu, enkaz altında kaldıklarını söylemişlerdir.

Muhakeme, diğer şahidlerin celbi için talik edilmiştir.

Galib Efgani davasına devam edildi

Perapalas oteli sahibi Misbahı dolandırdığı iddia edilen Yemenli Galib Efgani'nin duruşmasına Asliye 8 inci ceza'da devam edilmiştir.

Dünkü celsede, Yemen veliahdı Seyfülislamdan suçluyla gelen bir mektubun tercümesi mahkemede okunmuş ve Galib Efgani ile veliahd arasında münasebat bulunduğu anlaşılmıştır.

Muhakeme, gelmiyen bir şahidin celbi için, talik edilmiştir.

Şehir işleri:

Şehir Meclisi dün toplandı

İstanbul Şehir Meclisinin dünkü toplantısı Valinin reisliği altında yapılmıştır. Vali: «Arkadaşımız Hayri hastadır. Hatırını sormak üzere birkaç arkadaş göndersek demiş. Bu teklif tasvib edilmiş, Rıza ve Hüseyin hasta olan Hayriyi ziyaret etmesi kararlaştırılmıştır.

Ruznamedeki mazbatalar aid oldukları encümenlere havale olunduktan sonra, Meclis dağılmıştır.

200 bin çift torik ihrac edildi

Karadenizde havaların sertleşmesi üzerine Boğaza başlayan balık akını devam etmekte ve bu sebeble birkaç gün zarfında tutulan balıkların miktarı ehemmiyetli bir yekûna ballı olmaktadır. Bir ihracat firması dün de yeniden 200 bin çift balık ihrac etmiştir.

Torik ve palamutların ucuz uluşu konserve fabrikalarını ve tuzlu balık amillerini de faaliyete geçirmiş ve mühim miktarda dahil satışlar da olmuştur.

Buna mukabil kolyoz, istavrit gibi küçük balık sürüleri torikler tarafından kovalanmakta olduğundan, bunlar az tutulmaktadır. Her zaman 5 : 10 kuruş arasında satılan istavridin kilosu 60 - 70 kuruşa satılmaktadır.

Nitekim ben 14 portakal kazan-dım.

Bunları masadaki bayanlara dağıttı-ken Lizbet sordu:

— Sizde de portakal çok mudur? Bun-lar İtalyadan geliyor...

— Bizde portakalın en mükemmelleri yetişir sevgilim.. Dörtüyl, Rize, bilhassa gayet iri olan Sultanhisar portakalları vardır.

Kızlardan birisi sordu:

— Nasıl yersiniz Her Güneş?

Alay damarım tuttu,

— Yemekten sonra üçer, beş tane yu-tarız.

Dedim. Bu havadis bir dakika içinde tekmiil Restoranı doluşarak Bredonun ku-lağına kadar gitmiş; karşın da bağırdı:

— Güneş!..

— Bredol!..

— Şu portakallardan birisini yurt ba-ka!..

— Ben devekuşu muyum?

Umumi bir kahkaha koptu ve arka-sından Bredonun sesi yükseldi:

— Biz Almanlar, Türkleri öğrenmeli-yiz artık. onlara hâlâ geri bir millet gö-zile bakanlar çok aldanyorlar. Portakal hikâyesini hepimiz hahyretle karşıladık.

— İşte Türk, işte portakal! Onun girt-lağında sizinkinden ne fazlalık gördü-nüz de inandınız?

Bredol Tük'leri uzun, uzun methettik-ten sonra,

— Güneş; dedi, vatandaşlarım! böyle alay etme; aptallıkları gücüne gidiyor...

Gertrüdt hiç kimse teklif etmediği halde piyanonun başına geçti ve «in der-naht» şarkısını hem calmağa, hem söy-lemeğe başladı. Bir hafta evvel ona:

— Frolayn!.. Sen hakikaten güzelsin.

(Arkası var)

«Son Posta»nın tefrikası: 11

BEN ÖLDÜRMEDİM

yindim ve doğru Lizbet Zaydelin evine koştum.

Beni görünce infialie bağırdı:

— Neredesin Güneş, nerede kaldın?

— Buradayım sevgilim; saat yedi bu-çukta geleceğimi söylemiştim. Saat yedi buçuktur.

— Fakat daha evvel gelebilirdin. Hay-di seni annem bekliyor.

Annesinin yanına gittik. Madam Zay-del beni o kadar nazikâne ve o derece iyi karşıladı ki hayret ettim. Bana karşı ne yapacağımı şaşıyorum; bu suretle bir gün evvelki söz'lerini tashihe çalışıyordum. Hak kımdeki kanaatın bu kadar süratle te-beddülüne şaşmadım dersem yalan söy-lemiş olurum.

Bu hali, kızının benim için verdiği re-feransa atfediyordum. Fakat Madam Zay-del kanaatimi değiştirtmekte geç kalma-dı.

— Her Güneş; dedi, sizi Her Bredol ne kadar çok seviyor?

Vaziyet aydınlanmıştı. İyi kalbli dostum Bredol, dün akşam telâş içinde res-torana koşarak hâdiseyi anlatan Fray Zaydele hakkında çok şeyler söylemiş olacaktı.

Biz annesile konuşurken Lizbet hazırlanmıştı. Beraber sokağa çıktık.

— Bu akşam Pikadiliye mi gidelim Lizbetşin?

— Sen bir milyoner misin Güneş?

— Ne münasebet?

— Her akşam gazino, müzikhol, tiyat-ro olur mu? Bu akşam Restoran Müllerde oturulum.

— Aman Lizbetşin; orada herkes bizi duymuş..

— Ne var? Benden utanıyor musun?

— Onu demek istemedim şekerim; ya-nı alay ediyorlar..

— Daha iyi.. biz de onlarla eğleniriz.

Ne olsak telâki değişmiyor işte... Ben-im çirkin gördüğüm şeyler. Lizbet ga-yet tabii buluyor. Muhakeme ediyorum; O haklıdır.

Restoran Müllere, herkesin alaylı ba-kışları altında giriyoruz. Birer porsiyon şnitçel yedikten sonra biraya başlıyoruz. Lizbet soruyor:

— Türkçede güzel masallar var mı Gü-neş?

— Almancanın masallarını bilmediğim için bizim masalların güzel olup olma-dıklarını tahmin edemem; fakat masal var.

— Bana söyle...

— Anlatayım Lizbetşin...

Bağlıyorum ve ben bağlar başlamaz

Bu Restoranın enfes bir hususiyeti vardır. Müllere karısı büfeyi, kızları Gertrüdt servisi idare ederler. Mutfakta da frolayn Vander isimli ciddi şaheser güzellerden bir köylü kız vardır. Ko-yu kumral olan bu kıza önüne gelen âşık olur ama kız, dostuna fevkalâde düş-kün ve sadıktır.

Restoranın müşterileri muayyendir. Her Pazar gecesi burada müşterilerden mürekkep bir orkestra konser verir. Fro-layn Gertrüdt birinci sınıf piyanistler den olduğu için o akşamki servis vaz-i-fesini frolayn Vandere bırakarak piya-noya geçer. Vander de mutfakta aşçı ka-dına emanet ve emniyet etmiştir.

Semtin bütün sırları bu restoranda a-lenen münakaşa edilir. Hülâsa burası müşterilerin hususî salonu gibidir.

Kız hakikaten piyanoya geçti; Bredol geldi, masaya oturdu. Aynı zamanda sesi de fevkalâde güzel olan Gertrüdt, şarkıya başlar başlamaz bütün müşteriler ken-disini takib ettiler. Çaresiz; ben de sesi-mi yükselttim.

Her Bredol:

— Türk dostumun şerefine benden her kese birer bira.

Dedi; bu birayı diğerlerinin biraları ta-klib etti.

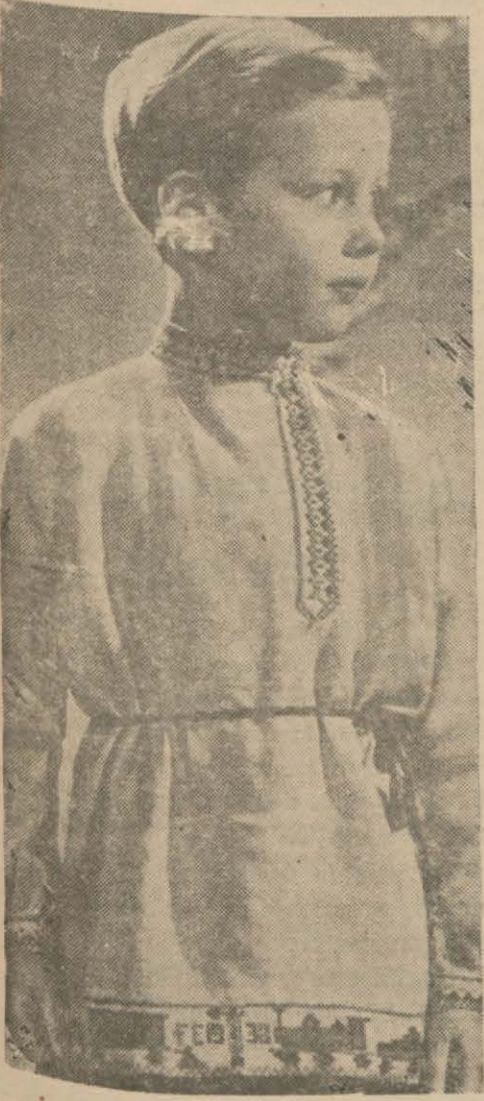
— Olmuyor.

Dedik; biralara «konyak, arak, garago-na, şnaps» gibi binbir çeşid marifet ka-rıştırdık; evel Allahın emrile saat üçe doğru hepimiz de aşlama karadut gibi mü kemmelen erdik. Biraya karıştırdığımız nesnelere içinde (ŞtiH bim poli bokfor-çelorum) isimli hiç unutamıyacağım ze-hif, zemberek bir zıkkım bile vardı...

Pansiyona giderek sızdım; üç saat son-ra kalkar, kalkmaz bir banyo alarak gi-

KADIN

Çocuk giyimi

6-10 yaşlarındaki oğlumuzun giyinişinde bir başkalık yapmak istiyor musunuz? (İpeklili veya ipeksiz) ince bir kumaştan, dik yahut bir kazak yaptırınız. Bu kazanın yakasına, ipek düğme yerine, kol bileziklerine ve eteğine kanaviçe işler yahud işletiriniz. Kanaviçayı çocukça modellerden (lokomotif, ev, kuş ve saire örnekleri) seçersiniz. Elbisenin beline sentür yerine kordon takarsınız. Kazanın boyunu pantolonun dört parmak yukarı-

Güzellik ve tuvalette tecrübelerden fayda

Birçok arkadaşlarım bana kremle rinin mesamelerini açtığından şikâyet ettiler. Bu, hemen hemen umumî derdin sebep ve çaresi hakkında onlara söylediklerimi size de söylemeyi faydalı buldum. Çünkü eminim ki birçokunuzun işine yarayacaktır.

Krem mesameyi açar mı açmaz mı? Önce bunu konuşalım. Yerinde kullanılan iyi bir krem mesameleri açmaz. Bunu hatırdan bile geçirmemelidir. Kremin yerinde kullanılmasından maksad cilde uyması ve zamanına göre sürülmesidir. Bilirsiniz ki cildin yağlı, kurusu ve normal var. Esas itibarile normal olması, normale yaklaşması şart... Kremin de yağlı, ortası, yağsız var. Yağlı krem besler. Yağsız, kuru krem cildin pudra altından parlamasına mâni olur. Orta krem yani ne yağlı ne yağsız bir krem sırasına göre pudra altlığı vazifesini görür. Pek hafif bir besleyici olur.

Sık sık (günde iki kere) iyi bir sabun ve ılık su ile yüzlerini yıkamak... Su sabunla yıkanmak bizde o kadar umumilemiştir ki ister kuru, ister yağlı, ister tabii hemen her türlü cildin sahibi temizlenmek için daima su sabun kullanıldığı için bunu hususî bir vaziyette bir ilâç gibi tavsiye etmek biraz garib görünür. Halbuki hakikatte garib olan şey; kuru cildilerin de su sabunla yıkamaları, bu yüzden zaten yağsız olan cildleri büsbütün kurutmalarıdır.

Evet su ve sabun; icabında bir ilâçtır. Yanlış kremle açılan mesamelerini sıkıştırarak, yüzünüzden o yapı-

kan parlaklığı alıp mat bir yumuşaklık verecek en tabii ilâçtır. Bu ilâci uzun zaman denemeden hiç bir ilâca, hiç bir tedbire başvurmayınız.

Kurur, katılaştır gibi olan cilde yumuşaklık verebilir. Şu halde bir kremi süreceğiniz zaman:

- Cilde yapacağı tesiri bilmelisiniz.
- Cildinizin yağlı mı, kuru mu, normal mi olduğunu tayin etmelisiniz. Cildiniz yağlı olduğu halde bir de yağlı krem sürmeye kalkarsanız elbette ki çok geçmez, mesameleriniz açılır. Bana derd olanların hemen hepsi bu hataya düşmüştü. Bilhassa esmerler arasında yağlı cild ekseriyeti teşkil eder. Dikkat ediniz ve cildinizde bir yağlılık sezer onu bir de kremle beslemek hevesinden vazgeçiniz.

Her kadın bilmelidir

Aldığınız kumaşın cinsinde tereddüdünüz varsa şu tecrübelerle onun aslını meydana çıkarırsınız:

Sırf yünlül mü değil mi anlamak için bir iplik çekip yakınız.

1 — Eğer kötü bir koku çıkararak yanarsa,

2 — Birkaç ipliğini bir arada bükmek istediğiniz vakit bu iplikler derhal gevşer açılırsa.

Kumaşınız halis yündür.

1 — Eğer bu tek iplik çabucak ve bir hamlede yanar,

2 — Birkaç iplik bir arada bükülür bükülmez birleşir, yekpare gibi olursa kumaş pamuktur.

Bir kumaş halis ipek mi, sun'i ipek mi anlamak için:

Cekeceğiniz iplikler birkaç milimetre yanar yanmaz söner ve ucu kömür-

Sade bir jile modeli

Renklerin ahengi böyle sade bir jileyi şık göstermeye kâfidir. Bu renk uygunluğunu ceketle etek ve eşarp arasında gözetmek icab eder.

Model kahve rengidir. Aralarında pek hafif beyazlıklar vardır. Manto altından giymiye çok elverişlidir. Düğmeleri kendi renginden olursa diğer renklerle daha kolay uzlaşır. Nitekim modelde de böyledir.

leşir, siyah bir yuvarlak peyda ederse kumaşınız halis ipektir.

İplikleri kolayca yanıp kül olan kumaşlar sun'i ipektir.

★

Nasırlarınızı şöyle tedavi edebilirsiniz:

Taze sarmaşık yapraklarını yarım bardak iyi sirkede yirmi dört saat bırakınız. Nasırları yıkayınız. Sonra sirkeden çıkaracağınız sarmaşık yapraklarını ıslak ıslak üstlerine koyunuz ve ertesi güne kadar oradan ayırmayınız.

★

Yünlü kumaşı yıkadıktan sonra tıpkı eski tokluğunu verebilmek için ne yapmalı bilir misiniz?

50 gram jelâtin bir litre suda eritmeli. Bir tülbentten geçirmeli. Yumuşak tüylü bir fırça ile veya bir süngerle sıcak sıcak kumaşın tersine sürmeli amma pek, pek az... Süngeri iyice sıktıktan, fırçayı iyice sallayıp fazla jelâtin akıttıktan sonra...

Bu jelâtin o kadar hafif olmalıdır ki kumaşın yüzüne hiç geçmemelidir. Yüzü kurur kurumaz kumaşı hafifçe ıslatmalı, ütülenmelidir.

Böyle yapılmazsa yıkadığı belli olur. Düşük, pörsük bir kumaş olarak kalır.

★

Yünü örmeden önce yıkarsanız ördükten sonra yıkadığı vakit çekmez. Keçeleşmez.

Bu yıkama şöyle olacaktır. Sabunlu ılık suda yünü yıkayınız. Bol soğuk suda çalkalayınız. (Bu suya ya biraz sirke, yahud bir parça amonyak katılacaktır.) Yere sererek kurutunuz. Yumak yapıp kullanınız.

★

Kireç ile badana edilmiş yerden kireç kokusunu çıkarmak için kızgın bir demirin (meselâ; kızdırılmış ütünün) üstüne biraz sirke dökünüz.

★

Camlardaki kireç veya boya lekelerini çıkarabilirsiniz: Lekeleri sirkeli su ile, yahud hafif bir acide chlorhidriku mahlulle siliniz. (Dikkat ediniz bu mahlül bir zehirdir.) Sonra bol duru su ile yıkayınız.

En yeni şapka modelleri

Sade fakat yeni ve değişik bir bere-förtren olduğu gibi kadifeden de yapılabılır. Sol yanındaki minimini tüy şıklığını artırıyor. Şapkaya modanın son güzelliklerinden birini katıyor.

Şapka suede benzer bir kumaştan yapılmıştır. Rengi siyahtır. İri fiyongası satendendir. Siyah veya istenilen bir açık renkten yapılabilir.

«Son Posta»nın zabıta romanı: 5

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHMİ

Köşk bekçisinin bildikleri

İhtiyar bekçi Ridvan Sadullah'ın gösterdiği koltuğa oturdu

— Yorgancılar böyle gece yarısına kadar mı çalışıyorlar?

— Yok, hani iş bitince Pangaltıya döndüm de, hanımefendi «yemeği bizde yer-sin» demişti. Yemek yedim.

— Necdet Beyin evinde ne kadar kaldın?

— Dokuz buçuğa kadar.

— Dokuz buçuğa kadar iş sürdü mü?

— Evet efendim, malûm ya zaman az, iş te çok.

— Peki amma Necdet Bey bu işlere nezaret etmek için senden başka adam bulamadı mı? Neden ille seni tâ buralardan İstanbul'a çağırdı? Hem de böyle bir günde...

— E tabii ya efendim, ben ailenin en eski adamıyım. Necdet Bey elime doğdu sayılır.

— Garib şey... Neyse geçelim. Bu Necdet Bey nedir?

— Dedim ya efendim, Raif Beyin amcazadesi.

— Onu sormuyorum, be, ne iş görür?

— Ha, iş mi? Hiç bir iş görmemez.

— Nasıl yaşar?

— Boşta gezer. Raif Bey amcası olduktan sonra adama iş mi lâzım?

— Âlâ! Peki kiminle evleniyor?

— Yabancı ile değil... Gene aileden Necelâ Hanımı alıyor.

— Bu Necdet Beyin otomobili var mı?

— Otomobili mi? Beyefendinin otomobilleri var ya...

— Raif Beyin mi?

— Evet.

— Kaç tane var?

— İki tane... Birisi iki kişilik, birisi büyük.

— Demek bunları Necdet Beyin kullandığı oluyor?

— Zaten hep o gezer efendim. Çok iyi kullanır.

— Peki bugün bütün bu işler olurken Necdet Bey de başınızda durdu mu?

— Bir müddet durdu efendim, sonra akşama doğru nişanlısı ile bir yere gittiler.

— Nereye gittiler?

— Bilmiyorum.

— Otomobile mi?

— Evet otomobile...

Serkomiser, manidar bir şekilde Ridvan Sadullah'a baktı ve:

— Ya... Peki! diye söylendi.

Zihninde yeni bir sual hazırlarken Ridvan Sadullah atıldı:

— İsmail Efendi, serkomiser Beyin sualleri bitti. Şimdi biraz da eski günlerden konuşalım.

Serkomisere döndü ve ilâve etti:

— Yukarı çıkalım da oturup konuşalım, olmaz mı?

Ridvan Sadullahın maksadı istirahat değil, mükâlemeye facia sahnesinde devam etmekte. İhtiyar bekçi tabii bu sözlerden bir şey anlamamıştı. Bir serkomiserin, Ridvan Sadullahın yüzüne bakıyordu. Jestleri çok tabii idi.

Yukarı çıktık ve Raif Beyin cesedini gördüğümüz odaya girdik. Elektrik düğmesini çevirince mum ışığında gördüğümüz oda aydınlandı. Mum bitmiş ve sönmüştü. Masanın üstündeki kan lekesi mum ışığı altında olduğundan daha az korkunç görünüyordu.

Odada ortadaki masadan başka üç koltukla bir kanape, ayaklı ve büyük bir ayna, bir soba ve sigara iskemleleri bulun-

yordu. Yerdeki halılar kaldırılmış, koltuk ve kanapelerin üstleri de örtülerle örtülmüştü. İhtiyar bekçi kapının eşliğinde kalmıştı. Mühayyir bakışlarla masanın üstündeki kan birikintisine bakıyordu.

Ridvan Sadullah:

— Olup biteni sana kısaca anlatalım, İsmail Efendi, dedi. Raif Bey bize bir mektub gönderdi. Bir gece için hapishaneden çıkacağını, bizimle burada görüşmek istediğini bildirdi. Geldik ve Raif Beyi burada, bu masa başında ölü bulduk. Evi araştırırken bir köşeye saklanmış olan katiller cesedini de çalıp götürdüler. Onları otomobile kaçarken gördük. Biri kadın, biri erkekti. Sen bu işe ne dersin?

Adamın teessürü cidden büyük oldu. Evvelâ şaşaladı. Sonra masaya doğru koşmak ister gibi bir jest yaptı. Nihayet kapıya dayandı. Göz çukurlarında beliren iki yaş damlası yanaklarından aşağı yuvarlandılar. Başını sallıyarak:

— Vah efendiciğim vah, sana da kıydılar, ha! kelimelerini birkaç defa tekrarkadı.

Ridvan Sadullah seslendi:

— Şöyle bir iskemleye otursan İsmail Efendi!

İhtiyar bekçi itaat etti. Cebinden çıkardığı yazma mendil ile göz yaşlarını sil-di. Ve nazarları masanın üstündeki kan birikintisinde öylece kaldı. Teessürünün yatışması için biraz bekledik. Sonra Ridvan Sadullah söze başladı:

— Şimdi bize anlat bakalım, İsmail Efendi.

— Ne anlatayım efendim, görüyorsunuz.

— Hayır bugünden değil, eskiden, eski günlerden bahsedelim. Bu ailenin yanına kapılanalı kaç sene oluyor?

— Tam yirmi beş yıl efendim. Büyük hanımefendi o yıl çocuklarla birlikte Giresundan İstanbul'a gelmiş ve yerleşmiş. Çocuklarla meşgul olmak, onları gezdirmek, büyüğünü mektebe götürüp getirmek üzere beni aldılar. Evde daha başka usaklar da vardı amma benim isim bu idi.

— Yani yalnız çocukları gezdirir ve mektebe götürürdün...

— Hayır ev içinde de uyanık buldukları müddetçe onların yanından bir dakika ayrılmazdım efendim. Anlıyorsunuz ya, onları ben büyüttüm, demektir.

— Bu biraz garib değil mi? Çocuklar o zaman kaç yaşında idiler?

— Birisi 10-11 yaşında kadar vardı. Öteki dört yaşında idi.

— Babaları sağ değil mi idi?

— Hayır Giresunda vefat etmiş.

— Peki amma İsmail Efendi çocuğun birisi dört yaşında diyorsun. Bizim bildiğimiz bu yaşta bir çocuğa usaklar değil, dadılar bakar.

— Vallahi efendim, bu işe ben de bir türü akıl erdiremedim. Büyük hanımefendi yanımda daima silâh taşımamı isterdi ve her dakika sanki çocukların başına bir felâket gelecekmiş gibi meraklanırdı. Neden olduğunu bir türlü anlayamadım.

— Hiç sormadın mı?

— Bir defa soracak oldum, beni payladı. Ondan sonra vazgeçtim.

— Peki sonra? Anlatmaya devam et.

(Arkası var)

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Kim Haklı?

Çeviren: Nimet Mustafa

Aştan. sevmekten, güzellikten bahsediliyordu. Genç doktor Necdet gülerek söze karıştı:

— Bir güzeli görüp te ona âşık olmayı bir türlü anlamam.

Eski bir hariciye memuru olan Nizamettin Bey, doktora cevap verdi:

— Doğru düşünürsünüz doktor, güzeli görüp te âşık olanlar pek çoktur.

Kedinin güzeline severiz, çocuğun güzeline okşarız. Elbisenin güzeline giymek isteriz. Kadının da niçin güzeline sevmeyelim, güzel bir kadın gören, o kadını severse niçin bunu tabii bulmuyorsunuz?

Doktor Necdet ısrar ediyordu:

Güzel bir kadını görüp o kadına âşık olmak budala bir hissin tezahürü değil midir, hani bir sinema artisti fotoğrafına, yahud da bir diş macunu afişindeki sırtan kadın resmine âşık olmak neyse, güzel kadını görüp ona âşık olmak ta aynıdır. Tedavi ettiğim hastalar arasında bir genç vardı. Bu genç kolacının kızına âşık. Kolacının kızı, dedim diye sakını; bir kolacı yanında çalışan bir genç kız zannetmeyin. Kolacının biri, bilmem hangi marka kolanın resimli bir reklamını bulmuş, camekânına asmış. Bu reklamdaki resim kola yapan bir genç kızı gösteriyordu. Genç kız sarı saçlıdır. Arkasında beyaz bir gömlek vardır. Kolları çıplaktır. İyi biliyorum. Çünkü tedavi ettiğim hastamın ailesi meseleyi bana anlatmışlardı. Bu genç bir delidir değil mi?

— Deli olduğu için tedavi edildi değil mi? Farzedin ki resim olmasaydı da hakikatın kolacının kızı olsaydı. Yani canlı kız. o zaman delikanlı, de'i. addedilmiş, yecek, âşık addedilecekti. Tedavi edilmiyecek, o genç kızla evlendirilmesi düşünülecekti.

Nizamettin Beyia karısı Servet Hanım doktora baktı:

— Günün birinde bir güzelle karşılaşıp, onu severseniz doktor, size çok acırım.

— Bana acıyamıyacağınız, arzunuz yerine gelmiyeceği için çok müteessirim hanımefendi. Ben bir güzel görüp, görür görmez o güzelle âşık olacak çapta yaradılmış bir budala değilim.

— Peki siz aşkı inkâr mı ediyorsunuz?

— Hayır inkâr etmiyorum. Bilâkis aşkın varlığına, insanlar üzerindeki büyük tesirine inanıyorum. Fakat benim aşk dediğim his, bir güzel görüp âşık olmak değildir. Dedim ya. Ben güzel görüp âşık olmayı, fotoğrafa, elle yapılmış resme âşık olmak kadar garib buluyorum. Aşk bir insanın ruhunu, benliğini, velhasıl göze görünmeyen içte kalan hislerini sevmektir. Asıl olan mazruftur. Zarf olmaz.

— Dilerim, bir güzel görüp âşık olamaz.

— Hayır hanımefendi, bu olmaz, olmaz.

O yaz, doktor Necdet Büyükkadada bir köşke tutmuştu. Annesi ve bir hizmetçisile köşke taşındıklarının ertesi günü pek erken kalkmıştı. Vapura daha çok vakit vardı. Biraz bahçede gezinmek fena bir şey olmayacaktı.

Doktor Necdet, çiçekleri seyrederek dolaşıyordu. Başı önüne eğikti.

Etraftaki köşklere bakmamıştı. Bir aralık başını kaldırdı, karşıdaki beyaz köşkün penceresindeki güzel bir genç kızla göz göze geldi. Ancak bir dakika, belki daha az bir zaman birbirlerine baktılar. Doktor Necdet vapurun düdüğü sesini duymuştu. Bahçe kapısından çıktı, süratle yokuşu indi. Vapura düşünceyleydi. O gün işi çoktu, geç dönecekti. Halbuki o erken dönmek bahçede meşgul olmak istiyordu.

— Ne kadar dalgınsınız doktor?

— Heybe'iden vapura binen hanımı tanıyımıştı.

— Affedersiniz, Servet Hanımefendi, işlerimi düşünüyorum da...

— Büyükkadadınız demek?

— Evet hanımefendi.

— Ne tarafında?

— Ben adayı pek iyi bilmem, size tarif edeyim. İskelenin sağ tarafındaki yokuş.

— Anladım.

— Yokuşu çıktuktan sonra sağa bir yol gidiyor.

— Kırmızı köşk olmasın?

— İşte o.

— Naciyeyle karşı karşıyasınız demek.

— Naciye mi?

— Beyaz köşkün genç kızı.

— Güzel bir genç kız, yüzü çok beyaz, siyah gür saçları var...

— Evet, fakat ne çabuk tanıdınız?

— Tanıyıyorum. Bir kere göz göze geldik. Siz tanıyorsunuz demek?

— İyi arkadaşım.

— Ciddi mi söylüyorsunuz?

Kadın, doktor Necdetin sarardığını farkına varmıştı.

— Çok güzel değil mi hanımefendi?

— Evet ama, bundan size ne; hem uzaktan gördüğünüz bir genç kızın güzel olması bir şey ifade etmez ki!

— Kendisini daha yakından görmeyi ne kadar isterdim.

— Size yardım ederim doktor.

— Hanımefendi, sizden bu hizmeti nası istiyebilirim ki!

— İki günü tanıştırmak, bu fena bir hareket olmaz. hem kim bilir belki...

Doktor Necdetin yanına sokulan Servet Hanım bir sual sordu:

— Doktor mes'udsunuz değil mi?

— Çok mes'udum hanımefendi, bütün saadetimi de size medyun olduğumu unutmiyacağım.

— Aldanmış olduğunuzu da unutmiyacaksınız değil mi?

— Aldanmış olduğumu mu?

— Evet doktor. Bir gün bir top'antıda söylediklerinizi hatırlayın, insan bir güzel görüğü zaman sırf onun güzelliği için âşık olur muymuş?

— Naciyenin bütün meziyeti güzelliği değil ki.

Fakat sizi kendine bağlayan güzelliği-

SPOR

Dört klüp arasında bir kupa maçı hazırlandı

Lig maçları tatil devresi münasebetle Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş ve Pera klüpleri arasında iki hafta devam edecek üzere bir turnuva tertip edilmiştir.

Taksim stadında yapılacak bu turnuva'nın ilk maçı önümüzdeki Pazar günü oynanacaktır.

İlk maçı Fenerbahçe, Pera ile, ikinci maçı da Galatasaray, Beşiktaşla oynayacaklardır.

Bu maçların galibleri 10 Kânunuevvel Pazar günü finali oynayacaklar ve ortaya konan kupayı alacaklardır.

Deniz lisesi 6 - Fursa lisesi 2

Dün Şeref stadında yapılan Deniz Lisesi ile Fursa lisesi arasındaki askerî mektepler futbol müsabakasında Deniz lisesi 6-2 Bursayı mağlûb etmiştir.

Macar F. T. C. takımı geliyor

İstanbul muntakası 30, 31 Kânunuevvel ile 1 Kânunusaniye 3 maç yapmak üzere Macar F. T. C. takımını şehrimize davet etmiştir.

Anlaşma kabul olduğu takdirde ilk maçı Ankara muhtelîti, ikinci maçı İstanbul muhtelîti, üçüncü maçı da Ankara, İstanbul muhtelîtleri oynayacaktır.

Ankarada Gençlerbirliği

Muhafazâcîleri 4 - 1 yendi

Ankara (Hususi) — Günün, hattâ senenin en mühim maçı olan Gençlerbirliği, Muhafazâcîleri karşılaşması Cumartesi günü 19 Mayıs stadında yapıldı, oyunun ilk dakikaları mütevazî bir manzara arz ediyordu, fakat 20 nci dakikada Ali vasıtasıyla ilk golünü yapan Gençlerbirliği maçı üzerinde hâkimiyet tesis ederek güzel bir oyun tutturdular. İkinci devreye bir gol avantajı ile başlayan Gençler, gene Ali vasıtasıyla ikinci golü yapmaktaki gecikmediler. Buna Muhafazâcîler bir golle cevap verdiler. Vaziyet 2-1 oldu. Gene Ali Gençlerin üçüncü ve dördüncü gollerini çıkarmaya netice döndürmedi. Oyun 4-1 Gençlerin galibiyetiyle nihavet buldu.

Gençler güzel ve tatmin edici bir oyun oynadılar. Ali Hasan, Nuri Müreffah, Mustafa Muhafazâcîleri fevullü bir oyun oynadı; bu maçı kazandıktan sonra Gençlerbirliği 20 puanına en basta bulunuyor, su halde Muhafece ile bir maçı daha bulunan Muhafececi son maçı kazansa dahi 17 puanına ikinci vaziyette kalacaktır.

Selâm Tezcan

Avrupaya gidecek talebinin

harcırahları ve ediyor

Avrupalı muhtelif yerlerinde devlet hesabına tahsilde iken harb vaziyeti dolayısıyla memleketi dönen talebeden tekrar geldikleri yerlere dönmek için yol masrafları Maarif Vekâletinden gönderilmiştir. Bu talebenin yol masrafları dünden itibaren Maarif Müdürlüğü tarafından kendilerine tevzi edilmeğe başlanmıştır. Harcırahlarını olan talebe bir iki güne kadar tahsilleri ne devam etmek üzere geldikleri yerlere dönmektedir.

dir. Meziyetlerini sonradan öğreniniz. Esas güzelliği.

— Hakkiniz var; dememi mi istiyorsunuz?

Bunu demiye ne lüzum var.. Hem güzel gelin sizi bekliyor. Fazla yalnız bırakılmıyız. Ma'um ya. sizi tanıştırmış olduğum için biraz da kaynananız sayılırım. Haydi gelinin yanına.

"Son Posta"nın tarihi tefriki: 66

BİN BİRDİREK BATAKHANESİ

Yazar: Reşad Ekrem

Çekmece önlerinde

Amma benim haddim mübarek ayağına yüz sürmekti. Şimdiden sonra Sultan Muradın elini öpen Tayyazade kulun, ten kafesinde can bübüllü durdukça hiç bir faninin elini öpmiyecektir, elini koyduğu altına başka el koydurmayacaktır.

Sultan Murad gümrükkü Hüseyin Efendinin çubukları Şehreminli Tayyarzadenin bu sözlerinden de fevkalâde hazretti. Çubuklarının fedakârlığı sayesinde padişahın gazabına uğramaktan kurtulan Hüseyin Efendi de, korka korka:

— Ulu padişahım.. dedi.. şu derya merhamet ve lütfünden bir katedir. Âli Osman güzidesi Sultan Muradımız, Tayyazade kulun benim eviâdın yerinde çubuktarım, nedimimdir, kabul eyle, sarayı hümayununun zülfü gılmanların dan olup senin hizmetini devletinde bulunup şeref ve izzet bulsun..

Dördüncü Murad, gümrükkü Hüseyin Efendinin dürüst ve çalşkan bir devlet memuru olduğunu çok iyi bildirdi. Zaten bu yüzden idi ki onu mahvetmemiş, muvakkat bir zaman için konağında oturmağa mahkûm etmekle iltifa etmişti. Fakat bu gece, genç hükümdarın kafasında bu Çekmece seyahati esrareniz bir vak'asını almıştı.

Çekmece meşhur mirasvedî Küçükçekmece ile ziyafet veriyordu. Sultan Murad bu ziyafetlerin ne demek olduğunu pek iyi bilirdi, çünkü kıyafetini tebdil ederek o da birkaç defa Küçükçekmece'ye davet'ileri arasında bulunmuştu. Fakat bu sefer, kendi ayağı dibine meçul kimseler tarafından gözü önünde ok ile atılan bir mektubun, Küçükçekmece'nin ziyafetinde bir etenin baskından bahsediyor, sonra padişahı ihtilâl ile tehdit ediyordu. Padişahı uyanık davranmağa davet ediyordu. Bu mektubda, bir taraftan bir dost endişesi vardı. Diğer taraftan hataları aç bir lisanla yüzüne vuruluyordu. Kendisinden bir nefret kokusu geliyordu. Sonra, denizden Çekmeceye giderken volda Küçükçekmece'nin davetine giden gümrükkü ile arkadaşlarına rastlıyordu. Kendi emri ile konağında sürgün olan ve dışarı çıkması, başkaları ile görüşmesi yasak edilmiş olan bir adamın esrareniz bir konuşma hazırladığı bir ziyafette işi ne idi? O adam ki, padişah ya sağına rağmen ilk defa olarak dışarı çıkıyordu. en ufak bir seyden şüphelenebilen Sultan Murad, cidden masum kimselerin meş'um tesadüflerle müşkül vaziyetlere düşebileceğini de tes'lim eden bir adamdı. Nihayet ne olursa olsun, Yenice'ri ağası ile bostnacıbaşı, padişahın emri ile Küçükçekmece'ye davet'ini ve hatta bütün Çekmece civarını Yenice'ri ve bostnacı neferleri ile sıkı bir cember icine alacaklardı. Tehdid mektubunda bahsedilen cevdi de, bir feridin kaçırılmasından vakıyacaklardı. Sultan Murad, bu tehdid mektubuna, ayrıca, dedikodusu, yalnız İstanbul' değil, belki de bütün memleketi saracak olan parlak bir düğün ile cevap verecek. Küçükçekmece'nin düğününü Musa Melek ile Güllü Fatmayı başgöz edecekti. Padişah:

— Bre Hüseyin, bre Tayyazade, bre kuyumcubası oğ'u tiz gecin bu tarafa... Ben de giderim sizin gittiğiniz yere.. Bre benim orada düşüncüm vardır.. Su gör-

düğünüz Musa Melek oğlum ile Güllü kızımı başgöz edeceğim... Saz da geçişir bu tarafa... Hünkâr kaygının "sofa" denilen yeride daha bir o kadar adam alacak kadar genişti. Saz takımı ve Rum köçeği de aktarma ettikten sonra, kaygın kıçında bir altın direk ucunda bulunan kocaman fenerler yakıldı; ve kürekçiler, kürekçibaşının kumandası ile, küreklerle aynı aşış ve sevk ile asıldılar.

Murad evvelâ, gümrükkünün kaygından gelen saza bir iki sevdiği şarkıyı söyledi. Padişahın huzurunda ilk defa saza çalan zavallılar, her şarkıyı bitirinceye kadar kan ter içinde kalyorlardı. Sonra Rum köçeği, adalı Rumların rakslarından dört beş oyun oynattı. Bu çocuğun kıymeti hakkında Güllü Fatmanın fikrini sordu. Cingene rakkase, bu genç köçeğin gayet güzel ayak kıvrıldığını, bunun kabiliyeti için kâfi bir delil olduğunu, ileride en meşhur oyuncu kullarından birinin namı köçekleri arasına girebileceğini söyledi. Nihayet Mudurnulu Mehmed ile Cökürkü Mehmede birlek memleket türkülerini çaldırtıp söyledi. Bu arada, Evliya Celebi de fırsat bulurak musikisinas'lar, sazende ve hanedeler hakkında öteden beriden topladığı malûmatı padişaha arzetti. Murad ona da:

— Vay kâfir oğlan.. vay Kuyumcubası zade.. nedim olacak gençsin! diye iltifat etti.

Gece yarısına doğru idi, kavik Küçükçekmece açıklarına yaklaşmıştı ki, meşaleler, fenerlerle donatılmış savılamıvacak kadar kavim denizde çalkantı durduklarını görmüş'ordu. Bunlar mirasvedî Küçükçekmece'nin güzide davathesini karşılamak için gelen Büyükçekmececi balıkçıları idi.

Sultan Murad ile yanındakiler, Büyükçekmece'de kavara çıktıkları zaman, emin evence sârmis bulunuyordu. Her beklemelerinde bir anda padişah ile birleşen Büyükçekmececi, genç hükümdarlarını ne konuşur bir sesine ile aralarına almışlar, onu birçok hünerler ve oyunlar göstererek türküler söylüyor, saz çalarak eğleniyorlardı. Kürekler kırılmıyolar, kayıklar, Küçükçekmece balıklarından Büyükçekmeceye kadar, denizin kenarını ile sürüklenmişlerdi.

Bahke kavikları, evvelâ padişahın kavikı etrafında deniz bir halka teskil etmek üzere avılmışlardı. Ve Çekmece önüne kadar bu vaziyeti bozmadan gelmiş'ordu. Hünkâr kavikı, harıl harıl vatan meselelerin ortasında, sanki bir havuzda yürüyormuş gibiydi. Her kaviktan, yüzgeç delikanlılar derhal soyunmuşlar, meşalelerle çevrilmis ve dalgacılarında alev akisleri oynayan denize atılarak yüzmeğe başlamışlardı. Padişahın kaygınının etrafını, suyun içinde balık gibi oynayan gürbüz ve genç çıplak vücud'ler belinden kocaman bir kese çıkar-mış. Çekmececi balıkçı gençlerine ve çocuklarına, avuç avuç para serpmeye başlamıştı. Padişahın elinden fırlayan paralar, suya tatlı bir şapırtı ile dökülüyor

(Arkası var)

"Son Posta"nın yeni edebî romanı: 37

CEYLÂN AVI

Yazar: Refik Ahmed Sevengil

— Bu değişikliğe sebep ne?

— Bilmem, değişmiş miyim? Buna nasıl hükmediyorsunuz?

— Bana bu gece ilk defa olarak gören gözlerle bakıyorsunuz!

— Nasıl, bundan evvel sizi görmüyor mu idim?.. Dimitriyadis'in evinde ilk tanıştığımız gündenbergi size karşı daima saygı ile doluyum.

— Evet, teşekkür ederim, her zaman nazıksınız; onu söylemek istemedim; fakat siz şimdiye kadar benimle alışık olmadığımız bir kayıdsızlık havası içinde konuşunuz. Olabilir, belki sizi daha fazla meşgul edenler vardır, mesele burada değil; bu akşam ilk defadır ki vücüdümün şeffaflığını hissediyor ve onun içindeki ruhu görüyor gibisiniz!

— İtiraf etmeliyim ki sizi sahnede bu akşam ilk defa gördüm ve sizi tanıdıktan sonra şimdiye kadar manevî hayatımızın içinde görmekte pek gecikmiş olduğumu anladım. Bu benim için ehemmiyetli bir kayıptır.

Cazband susmuş, dans bitmiş ve herkes yerine oturmağa başlamış olduğu için bizim konuşmamız da böylece yarıda kaldı. İkinci ve daha sonraki danslarda Matmazel Rita Yorgi Dimitriyadis'in kolları arasında idi.

Lizayı dansa kaldırmak istediğim zaman yorgun olduğumu ileriye sürerek ö-zür diledi ve ondan sonra da somurtmakta devam etti.

Bütün gün otelde kapanıp kaldım. Zaten uyandıgım zaman öyle olmuştu; gecenin yorgunluğu omuzlarımda ve hatıraların tesiri henüz dimağında idi.

Hava hafif yağmurlu... Camları ısıltan su damlaları bir taraftan yuvarlanıp kaybolurken biraz sonra yerlerini yeni damlların almış olduğu görüldü.

Yemektan sonra otelin salonunda yuvarlak ve rahat bir koltuğa uzanıp oturarak yanındaki masa'nın üstünde duran gazete ve mecmuaları karıştırmakla vakit geçirdim. Yaprakları çeviriyor, re-

simlere bakıyor, anladığım, anlamadığım büyük harfli başlıkları okumağa çalışıyorum. Seyahat ve propaganda broşürleri, Magazini ve İllüstrasyon nevinden mecmualar, gündelik gazeteler...

Sayfaları çeviriyor, mecmuaların birini bırakıp birini arıyorum; fakat suurla bağliğı olmıyaya hareketler...

Dün gecenin vak'alarını düşünüyorum. Matmazel Ritanın sabaha karşı artist kah vesinde benimle dansederken söylediği sözlerle sadece sarhoşlukla ağzından çıkan cümleler deyiş geçmeli mi?

Yoksa istiklâline sahip ve zevkine düşkün bir kadın, Yorgi Dimitriyadisten baktı da biraz da çesni değiştirmek mi istiyor?

— Siz şimdiye kadar benimle alışık olmadığım bir kayıdsızlık havası içinde konuşunuz!

İşte bir kadının asla tahammül edemeyeceği şey... Matmazel Rita galiba; dikbaşlılığı yenmek, bir alâkasızlığı tutup yere çalmak istiyor.

O yaz, doktor Necdet Büyükkadada bir köşke tutmuştu. Annesi ve bir hizmetçisile köşke taşındıklarının ertesi günü pek erken kalkmıştı. Vapura daha çok vakit vardı. Biraz bahçede gezinmek fena bir şey olmayacaktı.

Doktor Necdet, çiçekleri seyrederek dolaşıyordu. Başı önüne eğikti.

Etraftaki köşklere bakmamıştı. Bir aralık başını kaldırdı, karşıdaki beyaz köşkün penceresindeki güzel bir genç kızla göz göze geldi. Ancak bir dakika, belki daha az bir zaman birbirlerine baktılar. Doktor Necdet vapurun düdüğü sesini duymuştu. Bahçe kapısından çıktı, süratle yokuşu indi. Vapura düşünceyleydi. O gün işi çoktu, geç dönecekti. Halbuki o erken dönmek bahçede meşgul olmak istiyordu.

— Ne kadar dalgınsınız doktor?

— Heybe'iden vapura binen hanımı tanıyımıştı.

— Affedersiniz, Servet Hanımefendi, işlerimi düşünüyorum da...

— Büyükkadadınız demek?

— Evet hanımefendi.

— Ne tarafında?

— Ben adayı pek iyi bilmem, size tarif edeyim. İskelenin sağ tarafındaki yokuş.

— Anladım.

— Yokuşu çıktuktan sonra sağa bir yol gidiyor.

— Kırmızı köşk olmasın?

— İşte o.

— Naciyeyle karşı karşıyasınız demek.

— Naciye mi?

— Beyaz köşkün genç kızı.

— Güzel bir genç kız, yüzü çok beyaz, siyah gür saçları var...

— Evet, fakat ne çabuk tanıdınız?

— Tanıyıyorum. Bir kere göz göze geldik. Siz tanıyorsunuz demek?

— İyi arkadaşım.

— Ciddi mi söylüyorsunuz?

Kadın, doktor Necdetin sarardığını farkına varmıştı.

— Çok güzel değil mi hanımefendi?

— Evet ama, bundan size ne; hem uzaktan gördüğünüz bir genç kızın güzel olması bir şey ifade etmez ki!

— Kendisini daha yakından görmeyi ne kadar isterdim.

— Size yardım ederim doktor.

— Hanımefendi, sizden bu hizmeti nası istiyebilirim ki!

— İki günü tanıştırmak, bu fena bir hareket olmaz. hem kim bilir belki...

Doktor Necdetin yanına sokulan Servet Hanım bir sual sordu:

— Doktor mes'udsunuz değil mi?

— Çok mes'udum hanımefendi, bütün saadetimi de size medyun olduğumu unutmiyacağım.

— Aldanmış olduğunuzu da unutmiyacaksınız değil mi?

— Aldanmış olduğumu mu?

— Evet doktor. Bir gün bir top'antıda söylediklerinizi hatırlayın, insan bir güzel görüğü zaman sırf onun güzelliği için âşık olur muymuş?

— Naciyenin bütün meziyeti güzelliği değil ki.

Fakat sizi kendine bağlayan güzelliği-

— Bu değişikliğe sebep ne?

— Bilmem, değişmiş miyim? Buna nasıl hükmediyorsunuz?

— Bana bu gece ilk defa olarak gören gözlerle bakıyorsunuz!

— Nasıl, bundan evvel sizi görmüyor mu idim?.. Dimitriyadis'in evinde ilk tanıştığımız gündenbergi size karşı daima saygı ile doluyum.

— Evet, teşekkür ederim, her zaman nazıksınız; onu söylemek istemedim; fakat siz şimdiye kadar benimle alışık olmadığımız bir kayıdsızlık havası içinde konuşunuz. Olabilir, belki sizi daha fazla meşgul edenler vardır, mesele burada değil; bu akşam ilk defadır ki vücüdümün şeffaflığını hissediyor ve onun içindeki ruhu görüyor gibisiniz!

— İtiraf etmeliyim ki sizi sahnede bu akşam ilk defa gördüm ve sizi tanıdıktan sonra şimdiye kadar manevî hayatımızın içinde görmekte pek gecikmiş olduğumu anladım. Bu benim için ehemmiyetli bir kayıptır.

Cazband susmuş, dans bitmiş ve herkes yerine oturmağa başlamış olduğu için bizim konuşmamız da böylece yarıda kaldı. İkinci ve daha sonraki danslarda Matmazel Rita Yorgi Dimitriyadis'in kolları arasında idi.

Lizayı dansa kaldırmak istediğim zaman yorgun olduğumu ileriye sürerek ö-zür diledi ve ondan sonra da somurtmakta devam etti.

Bütün gün otelde kapanıp kaldım. Zaten uyandıgım zaman öyle olmuştu; gecenin yorgunluğu omuzlarımda ve hatıraların tesiri henüz dimağında idi.

Hava hafif yağmurlu... Camları ısıltan su damlaları bir taraftan yuvarlanıp kaybolurken biraz sonra yerlerini yeni damlların almış olduğu görüldü.

Yemektan sonra otelin salonunda yuvarlak ve rahat bir koltuğa uzanıp oturarak yanındaki masa'nın üstünde duran gazete ve mecmuaları karıştırmakla vakit geçirdim. Yaprakları çeviriyor, re-

simlere bakıyor, anladığım, anlamadığım büyük harfli başlıkları okumağa çalışıyorum. Seyahat ve propaganda broşürleri, Magazini ve İllüstrasyon nevinden mecmualar, gündelik gazeteler...

Sayfaları çeviriyor, mecmuaların birini bırakıp birini arıyorum; fakat suurla bağliğı olmıyaya hareketler...

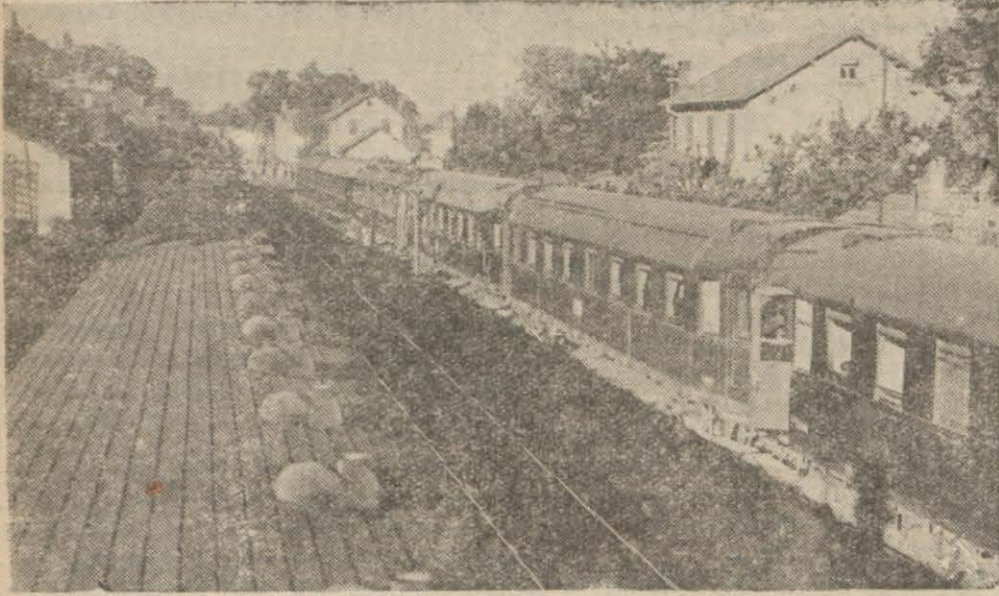
Dün gecenin vak'alarını düşünüyorum. Matmazel Ritanın sabaha karşı artist kah vesinde benimle dansederken söylediği sözlerle sadece sarhoşlukla ağzından çıkan cümleler deyiş geçmeli mi?

Yoksa istiklâline sahip

Memleket Haberleri

İzmitte kış hayatı çok sönük geçiyor

Münevveri pek fazla olan bu şehrimizde nebir şehir klübü, ne temiz bir kahve ve ne de bir eğlence yeri vardır

Izmit istasyonundan bir görünüş

İzmit (Hususi) — İzmitte oturacak güzel ve temiz bir mahallin olmaması, İzmit gibi münevver halkı çok ve ileri seviyeli bir vilayet merkezi için mühim bir eksik olarak telâkki edilmektedir.

Gündüz, işlerinde yorgun düşen vatandaşlar, akşam başlarını dinlendirecek, ferah, büyük ve konforlu bir kahve bulamazlar.

İzmitteki kahveler dar, basık ve yüzlerce kişinin dolması havasız kalan yerlerdir.

Meselâ, bu kahvelerin hiç birinde bilardo yoktur. Bilhassa münevver zümre oturacak yer bulamazlar. Bunların toplantı mahalli ezanelerdir. Burada bir şehir klübü açılmasına şiddetle ihtiyaç hissedilmektedir. Bu hususta zaman zaman, yapılan teşebbüsler müsbet bir neticeye vasil olmaktan uzak kalmıştır.

İzmitte eğlence mahalleri yoktur. Eski ve harap bir binayı işgal eden sinemaya gitmek, eğlenmekten daha ziyade işkeneyi mucib olmaktadır.

Kış mevsimi, İzmitte can sıkıcı bir mevsimdir.

Evden iş başına, iş başından eve gide, gele, sinirli olan erkeklerle tesadüf etmek, her zaman mümkündür.

Evvelde sık sık verilen müsamereler ve balolar da artık verilmez olmuştur. Halkı temsil şubesi uzun zamandır bir faaliyet gösterememektedir.

Orkestrası da iki yıldır susmuş bulunmaktadır.

Spor faaliyeti

İzmitte sporun parlak bir mazisi vardır. Kocaeli muntakası, deniz, futbol, bisiklet, ve atletizm sporlarında çok canlı ve parlak muvaffakiyetler göstermiştir.

Türkiyede yapılan birincilik müsabakalarında Kocaeli bölgesinin birinci ve ikinci geldiği çok olmuştur.

1937 de deniz birincilikleri, futbolda Türkiye ikincisi, 1938 de kros müsabakalarında Türkiye birincisi, Kocaeli muntakasıdır. Bundan başka beynelmînel olmuş ve millî takımda yer almış kıymetli çocukları da vardır. Atlet Recep ve bisikletçi Orhan Suda gibi...

1940 senesinde yapılacak Türkiye atletizm müsabakaları için, burada faaliyet başlamıştır. Spor öğretmeni Tahir Düzgörenin idaresinde çalışan atletler büyük bir enerji göstermektedirler. Öyle umuluyor ki, gelecek seneki müsabakalarda Kocaeli bölgesi, atletizm müsabakalarında büyük bir varlık gösterecektir. Millî atlet takımından İzmitli Recep, 1940 yılı müsabakalarına İzmiti temsilen iştirak edecektir. Recep çalışmalarına muntazaman devam etmektedir.

İzmit, yeni ve çok güzel bir stadla kavuşmak üzere bulunuyor. İlkbaharda ikmal edilecek olan bu stadın en büyük kusuru, tribünlerinin olmamasıdır. Stada ilk maçı, İstanbul Matbuat takımı ile, Kocaeli müteakideleri yapacaktır.

Kocaelinde istikrar bulmamış bir spor dedikodusu mevcuttur ki, burada yeni beden terbiyesi idare heyetinin teşekkülünü çok zaruri kılmaktadır. Bu arada sporcular için kapalı salon ve kulüpler için bina da, mühim birer derd halinde bulunmaktadır.

C. H. P. kongreleri

Vilâyet dahilindeki C. H. Partisi kongreleri, vatandaşların yüksek alâka ve tehâlüklü toplantıları ile devam etmektedir.

Şehrimizde ocak kongreleri bitirilmiş, evvelki gün de nahiy kongresi tamamlanmıştır.

Bu toplantıda, memleket meseleleri, samimi münakaşaları ile, geçmiştir. Bilhassa İzmitte vapursuzluk derdi, odun ve kömür ihtikârı, harap olan tarifi eserler, dokuma sanayii, çırak mektebi ve lise açılması, şehrin temizliği, bahisleri etrafında çok hararetli münakaşalar olmuş, konuşulmuştur.

Yeni idare heyetinde aleni reyile, Kemal Öz, dişi Kâmil, Hakkı Gündüz, Kemal Selçuk, keresteci Sabri, Esad Demirsoy ekseriyetle seçilmişlerdir.

Kaşa bir kadına tecavüz eden 6 kişi

Kaş (Hususi) — Diğerahatlının Gürü mahallesinde Ayşe Kulaksız adında kimsesiz bir kadının evine gece yarısı 5-6 kişilik bir hovarda kafilesi kapıyı kırmak suretile girmişler, kadına tecavüzden sonra kaçmışlardır. Suçlular adliyeye verilmiştir.

Kaşın en ihtiyar kadını öldü

Kaş (Hususi) — İslamlar köyünün en yaşlı bayanı Hanife Gökdağ, 100 yaşında ölmüştür. Hanife Gökdağ, hâlâ dinçti.

Erzincan köylerindeki zelzelenin tafsilâtı

Yıkılan evlerle ölen ve yaralananların tam listesini neşrediyoruz

Erzincan (Hususi) — Bu ayın 21 inci Salı günü saat 11 de 5 saniye süren şiddetli bir zelzele neticesinde Erzincanda biri Salihye ve diğeri Karagaç mahallelerinde 2 evin çatlağı yıkılmış, bundan başka bazı duvarlar çatlamıştır. Zelzele burada şiddetine göre hasar yapmamıştır. Bu sarsıntıdan mühim zararlar ve nüfus ziyatı gören Tercanın Karakulak, Mans, nahiyeleri merkeze bağlı Başköy nahiyesi köyleridir. Hasarı ve ziyatı şimdiye kadar tesbit edilen köylerin isimlerini aşağıya sırasile yazıyorum:

Karakulak nahiyesinde 135 evin bir kısmı tamamen, mütebakisi de içine girilemeyecek bir derecede hasara uğramıştır. Bu köyde yedi hafif yaralı vardır. Zerure köyünden 65, Miskin köyünden 27, Karadivan köyünden 45, Mirzaoğlu nahiyesinden 27, Cibo nahiyesinden 12, Hacibeğtaş nahiyesinden 12, Kelvezeden 10, Otlukbelinden 30, Cigamadan 40 ev kâmilten denilebilecek derecede, 40 evlik Arvas köyünün 15 evi ve 8 evlik Başçavuş nahiyesinin 5 evi yıkılmıştır. Mans nahiyesinin Mans köyünde 110 ev kâmilten yıkılmış, Bozaga nahiyesinin 40 evinden otuzu tamamen çökmüştür. Başköy nahiyesinin Şebge köyünde 136 evden 80 ni yıkılmıştır. Karakulak nahiyesinde 15 yaralı vardır. Birkaç kişi kaybolmuştur. Mans nahiyesinde 13 ölü, 10 ağır yaralı vardır. Başköy nahiyesinin Şebge köyünden 3 çocuk, 2 kadın, Gelence köyünde 2 çocuk, Hirati köyünden 2 kadın, Tolos köyünden 6 kadın ki cem'an 15 nüfus enkaz altında kalarak ölmüşlerdir. Başköy muntakası yüksek ve dağlık olduğu için buralar karlarla örtülüdür. Halk çadırlarda da barınmak imkânını bulamayacağından buralarda tahta evlerin yapılması için vilâyet Refahiyeden kereste getirme karar vermiştir. Felâket, zeğelerin imdadına Vall ve heyeti sıhihye koşturmuştur. Vali bizzat zelzele muntakalarını birer birer dolaşmaktadır.

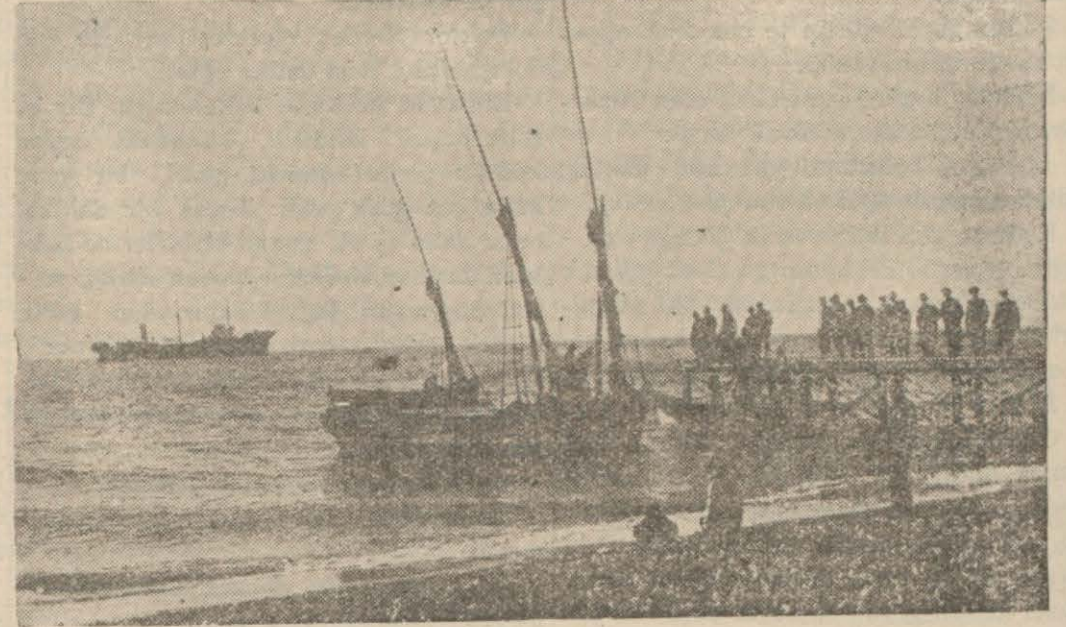
Adanada gizli bir rakı fabrikası meydana çıkarıldı

Adanadan yazılıyor: Şehrimiz inhisarlar tekiyat memurları gizli bir rakı fabrikası meydana çıkarmışlardır. Karalar bucağında Faka Basmaz adile anılan Selimin kendi bağ evinde kaçak rakı yaptığı haber alınmış, mükemmel tertibat ile kaçağı suç üstü yakalanmıştır. Bu arada birçok kazalar, fiçiler, çekilmiş rakılar, âlât ve edevat ele geçirilmiştir. Resimde suçlu ile takibat memurlarını görüyorsunuz.

Dört Yol portakallarından azami rekolte teminine çalışılıyor

Hatay Valisi bugünkü tedbirlerden başka müstahsilin daha ne gibi istekleri olduğunu not etti

Dört Yoldan bir görünüş

Adana (Hususi) — Hatay valisi Şükrü Sökmensüer Dört Yol muntakasında bir tetkik seyahati yapmıştır. Dört Yol portakallarının valinin riyasetinde yaptıkları bir toplantıda istihsal ve ihraç meseleleriyle ambalaj işleri üzerinde uzun konuşmalarda bulunmuşlardır.

Dört Yolun baş mahsulü olan portakal dan fevkalâde bir rekolte elde edilebilmesi için bugünkü tedbirlerden başka müstahsilin daha ne gibi istekleri bulunduğunu vali not etmiş ve teşebbüslere geçileceğini bildirmiştir.

Dört Yol portakalcıları evveleminde Dört Yolda modern bir ambalaj atelyesinin kurulmasını istemektedirler. Ve keza iskartalardan istifade için de bir usare fabrikasının pek lüzumlu olduğu neticesine varılmıştır.

Dört Yol portakal kooperatifi bu yıl mahsulünün alm satımını daha mükemmel bir şekilde organize etmek için her türlü tedbirleri almış bulunmaktadır.

Adana valisinin kazalardaki tetkikleri Adana valisi Faik Üstün Seyhan kazalarında tetkiklerine devam etmektedir. Vali dün de Bahçe kazasına giderek kazanın idari, ziraî, sıhhi vaziyeti ve maarif işlerini gözden geçirerek lüzumlu direktifleri vermiştir.

Adana çiftçiler birliğinin toplantısı Adana çiftçiler birliğinde bugün bir toplantı yapılmıştır. Birlik mensupları 940 ekimi için alınacak tedbirlerin tesbiti ile meşgul olmuşlardır. Bu meyanda mahsulün nakli meseleleri de tetkik olunmuştur.

Adana (Hususi) — Hatay valisi Şükrü Sökmensüer Dört Yol muntakasında bir tetkik seyahati yapmıştır. Dört Yol portakallarının valinin riyasetinde yaptıkları bir toplantıda istihsal ve ihraç meseleleriyle ambalaj işleri üzerinde uzun konuşmalarda bulunmuşlardır.

Dört Yolun baş mahsulü olan portakal dan fevkalâde bir rekolte elde edilebilmesi için bugünkü tedbirlerden başka müstahsilin daha ne gibi istekleri bulunduğunu vali not etmiş ve teşebbüslere geçileceğini bildirmiştir.

Dört Yol portakalcıları evveleminde Dört Yolda modern bir ambalaj atelyesinin kurulmasını istemektedirler. Ve keza iskartalardan istifade için de bir usare fabrikasının pek lüzumlu olduğu neticesine varılmıştır.

Dört Yol portakal kooperatifi bu yıl mahsulünün alm satımını daha mükemmel bir şekilde organize etmek için her türlü tedbirleri almış bulunmaktadır.

Adana valisinin kazalardaki tetkikleri Adana valisi Faik Üstün Seyhan kazalarında tetkiklerine devam etmektedir. Vali dün de Bahçe kazasına giderek kazanın idari, ziraî, sıhhi vaziyeti ve maarif işlerini gözden geçirerek lüzumlu direktifleri vermiştir.

Adana çiftçiler birliğinin toplantısı Adana çiftçiler birliğinde bugün bir toplantı yapılmıştır. Birlik mensupları 940 ekimi için alınacak tedbirlerin tesbiti ile meşgul olmuşlardır. Bu meyanda mahsulün nakli meseleleri de tetkik olunmuştur.

Adana valisinin kazalardaki tetkikleri Adana valisi Faik Üstün Seyhan kazalarında tetkiklerine devam etmektedir. Vali dün de Bahçe kazasına giderek kazanın idari, ziraî, sıhhi vaziyeti ve maarif işlerini gözden geçirerek lüzumlu direktifleri vermiştir.

Adana çiftçiler birliğinin toplantısı Adana çiftçiler birliğinde bugün bir toplantı yapılmıştır. Birlik mensupları 940 ekimi için alınacak tedbirlerin tesbiti ile meşgul olmuşlardır. Bu meyanda mahsulün nakli meseleleri de tetkik olunmuştur.

İzmirde incir, üzüm ve pamuk satışları

İzmir (Hususi) — Üzüm satışları son hafta içinde hararetlenmiştir. Bu mevsim içinde borsada 299000 çuval üzüm satılmış, bunların 30.000 tonu ihraç edilmiştir. Geçen sene aynı tarihte 53 bin ton üzüm ihraç edilmişti.

İncir satışı 146.000 çuval, incir ihraçatı 21.706 tondur. Gene borsamızda 12.000 balyası vadeli olmak üzere 21706 balya pamuk satılmıştır. Pamuk fiyatları yüksektir.

Kaşta bir kadın bir batında 4 çocuk doğurdu

Kaş (Hususi) — Kazanın Diğerahat köyünde bir köylü kadın bir batında 4 ve Kum köyünde de bir kadın 3 çocuk doğurmuştur.

İzmirde bir sabıkalı, diğer bir sabıkalı öldürdü

İzmir (Hususi) — Katilden sabıkalı Mehmed Reşad, Basmane civarındaki Altıparkta dolaştığı sırada, sirketten sabıkalı Ahmed oğlu Hüseyine rastlamış ve kavga etmiştir. Fena halde sarhoş olan Hüseyin bıçakla Reşadı karından yaralayarak öldürmüştür. Suçlu Hüseyin tevkiif edilmiştir.

Kaşta şiddetli yağmurlar

Kaş (Hususi) — Burada şiddetli yağmurları takiben şiddetli soğuklar da başlamış ve sular kırağı tutmuştur. Son 15 gün içinde şehrimizde salgın halde sıtma başlamıştır. Buna grip denmektedir. Halk, sıtma mücadeleye ve kinin satılan mahallere koşmaktadır.

Etimes'ud yolunda Kızılcahamam yolcu otobüsleri taşlanıyor

Kızılcahamam (Hususi) — Kızılcahamamdan Ankaraya sefer yapan yolcu otobüsleri Etimes'ud nahiyesine bağlı Susuzköyü civarından geçerken köyün bazı çocukları tarafından taşlandı, hattâ atılan taşlardan bir tanesi yolculardan birinin başına isabet ederek yaraladığı ve bir defasında da otobüsün camını kırıkları haber verilmektedir. Bu halin devamı yüzünden bir kaza vuku muhtemel bulunduğundan alâkadarların bu hususta nazarı dikkatleri celbolunmaktadır.

Fındık piyasası canlandı

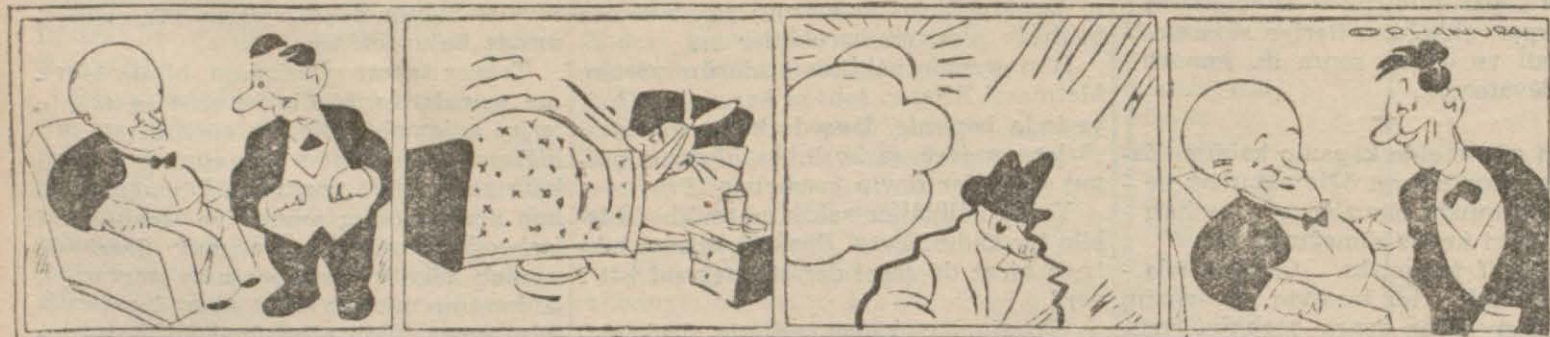
Gireson (Hususi) — Fındık mahsulümüz için İngiliz piyasalarının açılması ve son günlerde ihracatın yüzde doksanının bu piyasalara yapılması Gireson fındık piyasasında büyük bir hareket husule getirmiş ve yükselmiştir. Bu cümleden olarak fındık içi 30-31 kuruştan 35-36 kuruşa, kabuklu tombul fındıklar 12-13 kuruştan 16-17 kuruşa, kabuklu sivri fındıklar da 11-12 kuruştan 15-15.50 kuruşa çıkmıştır.

İzmirde ihracat işleri

İzmir (Hususi) — Fransa hükümeti Türkiye ile olan ticarî münasebetlerini artırmak maksadile lüzumlu maddelerin ithal ve tevzii için yeni bir teşkilât meydana getirmiştir. Türkiye ile iş yapmaya hevesli Fransız ithalâtçı ve ihracatçı firmalarının bir listesi hazırlanmış ve şehrimiz Ticaret Odasına gönderilmiştir.

Amerikalı firmalar da son hafta içinde iş yapmak arzusu ile İzmirdeki makamlara müracaata bulunmuşlardır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey bilmem dikkat ediyor musun..

... kaç gündür şehrimizde grip salgını var..

... acaba bu havaların berbadlığından mı dersin?

Hasan Bey — Kapanmıyan tramvay kapıları kırık canlı otobüslerin berbadlığından olacak azizim?

İstanbul Defterdarlığından:

Eyüb, Fatih, Eminönü; Beyoğlu, Beşiktaş, Üsküdar, Kadıköy malmüdürlüklerinden

Mütekaid dul ve yetimlerin Birincikânun / 939 ilâ Şubat / 1940 üç aylık maaşlarının tediye günleri.

TARİHİ...

4/12/939	Pazartesi
5/12/939	Salı
6/12/939	Çarşamba
7/12/939	Perşembe
8/12/939	Cuma
9/12/939	Cumartesi

Beşiktaş malmüdürlüğünden

Mülkiye yetim ve tekaüdlere	1-150	Askerî yetim ve tekaüdlere	1-350
	151-350		351-700
	351-500		701-1000
	501-650		1001-1300
	651-800		1301-1600
	801- ilâ		1601- ilâ

Beyoğlu malmüdürlüğünden

Mülkiye yetim ve tekaüdlere	1-200	Askerî yetim ve tekaüdlere	1-600
	201-550		601-1200
	551-800		1201-1800
	801-1050		1801-2400
	1051-1300		2401-3000
	1301- ilâ		3001- ilâ

Üsküdar malmüdürlüğünden

Mülkiye yetim ve tekaüdlere	1-300	Askerî yetim ve tekaüdlere	1-600
	301-600		601-1200
	601-900		1201-1800
	901-1200		1801-2400
	1201-1500		2401-3000
	1501- ilâ		3001- ilâ

Eyüp malmüdürlüğünden

Mülkiye yetim ve tekaüdlere	1-40	Askerî yetim ve tekaüdlere	1-100
	41-80		101-200
	81-120		201-400
	121-160		401-500
	161- ilâ		501- ilâ
			601- ilâ

TARİHİ

4/12/939	Pazartesi
5/12/939	Salı
6/12/939	Çarşamba
7/12/939	Perşembe
8/12/939	Cuma
9/12/939	Cumartesi

Eminönü malmüdürlüğünden

Mülkiye yetim ve tekaüdlere	1-400	Askerî yetim ve tekaüdlere	1-500
	401-1000		501-1100
	1001-1400		1101-1600
	1401-1800		1601-2100
	1801-2200		2101-2600
	2201- ilâ		2601- ilâ

Kadıköy malmüdürlüğünden

Mülkiye yetim ve tekaüdlere	1-250	Askerî yetim ve tekaüdlere	1-500
	251-500		501-1000
	501-750		1001-1500
	751-1000		1501-2000
	1001-1250		2001-2500
	1251- ilâ		2501- ilâ

Fatih malmüdürlüğünden

Mülkiye yetim ve tekaüdlere	1 iaci gişe	Askerî yetim ve tekaüdlere	1-500
	1-500		501-1000
	501-1000		1001-1500
	1001-1500		1501-2000
	1501-2000		2001-2500
	2001-2500		2501- ilâ

Fatih malmüdürlüğünden

Askerî yetim ve tekaüdlere	2 nci gişe
	3001-3500
	3501-4000
	4001-4500
	4501-5000
	5001-5500
	5501- ilâ

- 1 - Zat maaşları sahiplerinin muayyen günlerde işçilere müracaatla maaşlarını almaları lazımdır. Aksi takdirde istihkakları umumî tediyeattan sonra verilecektir.
- 2 - Tediyeata sabahleyin saat dokuzdan itibaren başlanacak ve on ikiye kadar devam edilecektir. Ve öğleden sonra saat 13 te tekrar başlanarak 17 de nihayet bulacaktır.
- 3 - Maaşlarını Emlâk Bankasından alacak olan zat maaşları sahiplerinin cüzdanlarının Malmüdürlüklerince vizesine lüzum yoktur. Bunlar doğrudan doğruya Bankaya müracaatla istikrazatta bulunabileceklerdir.

İrlanda tedhişçileri İngiltere arasındaki mücadele

(Baştarafı 6 ncı sayfa)

İrlandanın son asırlar içindeki tarihi, kurtuluş için yaptığı mücadele tarihidir. İrlandalılar menşe itibarıyla Keltlere mensubdur. İngilizlerin İrlanda'ya nüfuzu, XII nci yüz yıldan itibaren başlar. İşte takriben bu tarihten itibaren İngilizlerle İrlandalılar arasında gerek ekonomik, gerek politik, gerekse dini sahalarında şiddetli bir mücadele başladı. Önce İrlandalılar aid toprakları zapt ettiler. Topraksız kalan İrlanda köylüleri için, irdaduktan başka yapılacak bir şey kalmadı.

İrlandalı ar XVIII inci yüz yıldan itibaren kendi dillerini bırakarak İngiliz dilini kabul etmek mecburiyetinde kaldılar. İrlandalılar bu ana kadar katolikti. Bu tarihten itibaren protestanlığı kabule mecbur oldu ar. Bütün bu hareketlere İrlandalılar büyük büyük isyanlarla cevap verdiler.

1800 yılında, gene böyle büyük bir isyandan sonra İngilizler 1782 senesinde kurulan İrlanda parlamentosunu cebren dağıtarak İrlanda'ya İngiltere'ye ihak ettiler. Bu hal büyük bir aksülâmei doğurdu. İrlandalılar kurtuluş için büyük bir mücadele, bilhassa XIX uncu yüz yılda büyük bir şiddet keşbettiler. Bu mücadeleler neticesinde İrlanda nasyonalistleri bazı müsaadekârlıklar koparmaya muvafak oldular. Ve XIX uncu yüz yılın sonlarına doğru mücadelelerini parlamento mücahadesine inhisar ettirdiler. Bu şiddetli devresi 1903-1913 yıllarına kadar sürdü. Bu tarihten itibaren sahneye yeni bir kuvvet karıştı. Bu kuvvet, Cim Lor-kin tarafından vücut getirilen işçi partisi idi. 1914-1918 dünya harbi başlayınca, İrlandalılar harp aleyhinde bir cephe aldılar. Tabii İngilizler de buna mukabele etmekten geri durmadılar. İrlanda liderlerinden birçoklarını hapsedtiler. Bunun neticesinde 1916 yılı Nisanında Dublinde büyük bir isyan baş gösterdi. İrlanda cumhuriyeti ilân edildi. 1919 yılında İrlandalılar müstakil bir parlamento vücut getirerek cumhuriyetine şimdiki

İrlanda başvekilli olan de Valerayı seçtiler.

1921 yılında İrlanda parlamentosu mümesilleriyle Loyd Corç hükümeti arasında akdedilen bir anlaşma neticesinde İrlanda dominyon hakkını kazandı.

1931 senesi Birinciteşrinde İrlanda'nın başına mürteci bir başvekil geldi. Memleket içinde irtica hüküm sürmeğe başladı. Fakat bu hal çok devam etmedi. 1932 yılı İkincikânununda hükümetin başına de Valera geçti.

1937 yılı seçimlerinde İrlandada dört parti mücadeleye girişmişti. Ekseriyeti de Valeranın partisi kazandı. De Valera, memleketin orta tabakalarına dayanan nasyonalist partinin lideridir. De Valera partisinin başlıca istekleri: İngiltereden tamamen ayrı bir İrlanda cumhuriyeti nin teşkilidir.

İrlandanın ekonomik bakımdan olmak tan ziyade, İngiltere adalarının müdafası bakımından İngiltere için ehemmiyeti vardır. Dublin İngiliz filosu için bir kömür deposudur. Dublin etrafındaki geniş muntaka münhasıran bu iş için ayrılmıştır. İngilizler Dublin limanını genişleterek tayyare üsleri vücuta getirmek ta savvurunu da bes'emis'erdiler.

Tayyarenin bir silah olarak ortaya çıkışından sonra İngilterenin garb sahillerinin müdafası bakımından İrlandanın stratejik rolü bir kat daha artmıştır.

İşte İrlanda tedhişçilerinin yaptıkları mücadele. İngilterenin harp meşguliyetinden istifade ederek bazı müsaadekârlıklar koparmak maksadına matuftur. İngiltereyi içinden vurmak için bu hareketin A'manlar tarafından bilhassa körükleneciğini daima gözönünde bulundurmak ta faydadan uzak değildir.

Eir otomobil kezasında bir gencin ayzğı kırıldı

Şoför Garbisin idaresindeki 2335 sayılı otomobil Köprüden geçerken, Vitali adında bir gence çarparak sol ayağının kırılması na sebebiyet vermiştir. Yaralı hastaneye kaldırılmış, suçlu şoför yakalanmıştır.

Eir doktorun günlük notlarından

A. e.ğer veremi

Bir denbire büyük kan kusma ve tükürme ile başlayan akciğer veremlerinde hergeyden evvel hastanın kat'i bir istirahat ve sükunet içinde buluna cak, konuşmayacak, şiddetli harekattan son derece içtinab edecektir. Yemekler kuvvetli fakat hafızı hafif olacak ve bilhassa sıcağ olarak verilmesine dikkat edilecektir. Bütün yemekler muvakkat bir müddet için soğuk olarak veyahud az ısınmış bir halde yenilecektir. Bundan sonra evvelâ hastanın oksürük giçim durduracak müeskin ilaçlar ve onu müteakib aynı zamanda kanı temiz edecek ilaçlar daha ziyade tahteloid veyahud damar içine zerkedilmek suretiyle rüatle hareket edilecektir. Bu meydana en güzel ilaçlarımızdan biri kalsiyumdur. Kalsiyum ile beraber jelatin şirşingaları, kan damarlarını sıkı argotin mütrekebatı kullanılan başlıca ilaç vasıtalarındandır. Kan tükürmelerin sa bah ve aşkım dereceli hararetlerin kontrol etmelidir. İlk günler derececi hararet az çok yükselir, fakat bilâhare yavaş yavaş halli tabiiye düşer. Fakat bazı ağır sevreten veyahud seri ve ağır seyir takib etmeğe başlayan veremlerde kan durduğu halde derececi hararet mütereddid bir şekilde iner ve çıkar, bu şüphesiz iyi bir alamet değildir. Herhalde bu gibi vakalarda hastayı bir hastaneye nakleterek hava verme tedavisi başlamalıdır. Maamafih bu cihet aile tabiblerinin hastanın umumî vaziyetine nazaran itinaaz edeceği karara bağlıdır.

Cevap istiyen okuyucularının postapulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri muhtemelen kabul edilmez.

TIYATRO

(Baştarafı 6 ncı sayfa)

Yaz ortalarında Tepebaşı bahçesinde Mahmud Yesarinin «Sağlarından utan» piyesile sahneye çıkan ve o zamandan beri mütemadiyen bahçe bahçe dolaşarak, sahnede görünen, Türk sahnesinin eşi bulunmaz san'atkâri Raşidin tiyatro aşıkle, elân didinmesi, şehir şehir, bahçe bahçe, bina bina dolaşıp sahnede görünmesi büyük bir fedakâriyet ve feragati nefistir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşı: (İ. Halli), Eminönünde: (Hikmet), Aksarayda: (Şeref), Alendarda: (Abdülkadir), Beyazıdda: (Cemil), Fatihde: (Hüsamettin), Bakırköyünde: (Hilâl), Eyübdde: (Eyübsultan).
Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Dellasuda), Dalredc: (Güneş), Taksimde: (Limonciyan), Pangaltıda: (Nargileciyan), Karaköyde: (Hüseyin Hüsnü), Beşiktaşta: (Nall Halli).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardekiler:
Kadıköyünde: (Halk, Hulusi Osman), Üsküdarıda: (Merkez), Sarıyerde: (Osman), Adalarda: (Halk).

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Güzel Olmak için

Her şeyden evvel sıhatli ve parlak bir tene, lekesez ve düzgün bir cilde malik olmak lazımdır.

KREM PERTEV

sizin de cildinizi güzelleştirir, guddelerini besliyerek canlandırır.

40 senelik bir tecrübe mahsulü olan KREM PERTEV tertip ve yapıyı tarzındaki incecik dolayısıyla, tenin fazla yağlanmasına mâni olur. Yağsız olarak hususî tüp ve vazolarda satılır.

Kapalı zarf usulüyle eksiltme ilânı
Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden:

9/12/1939 Cumartesi günü saat 11 de Ankara mektepler muhasebeciliğinde toplanacak olan eksiltme komisyonunda 7240 lira muhammen bedelli muhtelif mobilyaların kapalı zarf usulüyle eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferüatı Mektepler Muhasebeciliğine yatırılacak beş lira bedel mukabilinde Fakülte Hesab Memurluğundan alınır. Muvakkat teminat 543 liradır. İstekilerin teklif mektublarını muvakkat teminat ve şartnamede yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 10 a kadar makbuz muhablilinde Komisyona vermeleri.

«5981» «9662»

NEVROZİN

baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İstanbul Belediyesi İlanları

İlk teminat	Senelik kira	
3,00	40,00	Eyüb Tabakhane caddesinde 9/1 numaralı yol artığının kiraya verilmesi.
54,00	240,00	Sebzehalinde 17 numaralı ardiyesiz yazıhanenin (3 senelik) kiraya verilmesi.

Kira bedelleri ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler 2490 numaralı kanunun 43 üncü maddesinin son fıkrasına göre pazarlıkla kiraya verilecektir. İhale 4-12-939 Pazartesi günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Şartnameler Zabıt ve Muamele Müdürliğünde görülebilir. Tallplerin ilk teminat ve makbuz veya mektubları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (9713)

Devlet domiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 2272 lira olan muhtelif eb'adda beş kalem flançlı çelik gekme boru ve teferüatı 12/12/1939 Salı günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşa Gar bina- sındaki Komisyon tarafından açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 170 lira 40 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun ta- yin ettiği vesakle birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatları lâ- zımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (9733)

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Boğaziçi vapurlarına mahsus KIŞ TARİFESİ,
1/12/939 Cuma sabahından itibaren tatbik edilecektir.

ELEKTRİK MÜHENDİSİ ARANIYOR

Kayseri ve Civarı Elektrik Türk Anonim Şirketinden:

300-350 lira maaşla bir elektrik mühendisi alınacaktır, isteklilerin mühendislik diploması suretleriyle tercüme hallerini ve şimdiki çalışmaları yerleri belirttikleri ve bu ile birlikte Şirket Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Sutluçe Madeni Eşya Fabrikasından:

Müessesemiz için Senayi mektebinden mezun pres ve kalıp işlerinde müteahhis tecrübeli bir ustaya ihtiyacımız vardır. Hergün öğleye kadar bütün vesakli hamilen fabrikamıza müracaat edilmesi

Sabah, öğle ve akşam her yemekten
sonra günde 3 defa

DAİMA RADYOLİN
ile dişlerinizi fırçalayınız.

RADYOLİN

Müstesna bir formülle ve azami itina ile yapıldığı ve rekabet kabul etmez bir başarıyla satıldığı için yurtta ecebi mamurlatının hâkimiyetini ortadan kaldırmıştır. Kazandığı bu rağbet sebebiyle elde hiç stok bulunmadığından da mütemadiyen taze ihzar olunarak piyasaya çıkarılır.

RadyolİN kullanınız; sade dişlerinizi temizlemek, korumak ve güzelleştirmekle kalmazsınız, verdiğiniz para da kendi cebinizde kalmış olur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten
sonra günde 3 defa

RADYOLİN

BAŞ DIŞ, ağrı rını, ROMATİZMA sancularını SINIR rahatsızlıklarını DERHAL geçirir.

GRİP, NEZLE ve SOĞUK ALGINLIĞINA karşı müessir ilaçtır.

İçabında günde 1 - 3 kaşe alınır.
Her eczanede bulunur.

Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir.

KAŞE

DERMAN

Bu Hakikati Herkes Bilmeli

Grip, nezle, enfloenza, sıtma gibi hastalıklara tutulmamak için sağlığını BIOGENİNE kan ve derman haplarıyla sigortalayınız.

BIOGENİNE; en birinci kan, kuvvet, iştihâ yaratan ve tesirini derhal gösteren bulunmaz bir devadır.

BIOGENİNE; daima kanı tazeleyip kuvvetlendirir, halsizliği giderir, hariçten gelecek her türlü mikropları öldürür.

Tatlı bir iştihâ temin eder. Sinir ve adaleleri sağ'amlştırır. Zekâyı yükseltir. Bel gevşekliği ve ademi iktidarın en birinci devasıdır.

BIOGENİNE; ku'lananlar katiyen kardan, kıştan, soğuktan ve havaların değişmesinden müteessir olmazlar. Çünkü vücudü her zaman genç ve dinç bulundurur ve bu sayede müthiş akibetlerle neticelenen GRIP, nezle, enfloenza, sıtma gibi hastalıklardan korur. Bu hastalıklardan korunmak için büyükler sabah, öğle, akşam birer, sekiz yaşından üstün çocuklar yalnız sabah, akşam birer BIOGENİNE almalıdır. Hasta olanların kurtulması için de bu miktar bir misli artırılmalıdır. Her eczanede bulunur.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracağız ayrıca tanzilî tarifemizde istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarif derp.ş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlançisi: Kollektif Şirket
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

İstanbul Asliye Altınol Hukuk Hâkimliğinden: Davacı Albey köyünde oturan. Pembe tarafından kocası ikametgâhı meçhul İsmail aleyhine ikame eylediği boşanma davasının müddetalehyin giyabında jera kılınan muhakemesi sonunda iki tarafın boşanmalarına dair verilen 24.10.939 tarih ve 938/1777 numaralı giyabl hüküm müddetalehyin ikametgâhının meçhuliyetine binaen tebliğ yerine geçmek üzere (15) gün müddetle mahkeme divanhanesinde asılı tutulmasına karar verilerek tâlik edilmiş olduğu ilân olunur.

DEUTSCHE LUFTHANSA

Kış uçuş tarifesi:

SALI, PERŞEMBE ve CUMARTESİ

İTA BUL'dan Sofya, Belgrad, Budapeşte ve Viyana üzerinden BERLİN'e Sofyadan Selânik ve Atina'ya irtibat vardır. Daha z yada malûmat almak, biletler ve kayıt muamelesi için aşağıda vekillîğe müracaat edilmelidir:

HANS WALTER FEUSTEL

Galata Rıhtım No 45 Telefo: 41178 - Telgr f "HANSFLUG,,

HACI BEKİR ŞEKERİ

Güneşe benzer, onun girdiği yere hastalık girmez

Ali Muhiddin Hacı Bekir

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Karaköy, Beyoğlu, Kadıköy.

EMLÂK VE EYTAM BANKASINDAN: EMEKLİ, DUL VE YETİM MAAŞLARININ TEDİYE GÜNLERİ

Muamele tarihi	FATİH			EMİNÖNÜ			ÜSKÜDAR			KADIKÖY			BEYOĞLU		
	Askerî	Mülki	Saat	Askerî	Mülki	Saat	Askerî	Mülki	Saat	Askerî	Mülki	Saat	Askerî	Mülki	Saat
1.12.939	1-100	1-70	8-9	1-50	1-20	9-10	1-50	1-100	9-10	1-50	1-50	9-10	1-40	1-150	8-9
2 "	101-130	71-110	8-9	51-70	21-40	8-9	51-70	101-130	8-9	51-80	51-80	8-9	41-60	151-200	8-9
4 "	131-50	111-600	10-12	71-310	41-120	9-10	71-340	131-250	14-15	81-370	81-300	13-14	61-440	201-390	8-9
5 "	501-710	601-790	9-10	311-510	121-370	11-12	341-600	251-370	13-14	371-770	301-460	10-11	441-850	391-570	8-9
6 "	711-1340	791-1450	10-12	511-780	371-640	15-17	601-860	371-460	14-15	771-1150	461-710	13-14	851-1350	571-810	8-9
7 "	1341-2550	1451-2240	10-12	781-1090	641-1050	15-17	861-1100	461-650	14-15	1151-1560	711-900	13-14	1351-1650	811-950	8-9
8 "	2551-3500	2241-2550	19-12	1091-1370	1051-1440	15-17	1101-1500	651-880	14-15	1561-1970	901-1070	13-14	1651-2060	951-1080	8-9
9 "	3501-3820	2551-2700	10-12	1371-1670	1441-1590	8-9	1501-1720	881-980	8-9	1971-2260	1071-1160	11-12	2061-2360	1081-1160	9-10
11 "	3821-4500	2701-2930	10-12	1671-2080	1591-2000	14-16	1721-2200	981-1180	9-10	2261-2610	1161-1370	13-14	2361-2770	1161-1310	8-9
12 "	4501-5100	2931-3130	10-12	2081-2630	2001-2390	15-16	2201-2640	1181-1380	9-10	2611-3000	1371-1480	13-15	2771-3200	1311-1470	8-9
13 "	5101-5660	3131-3360	10-12	2631-3230	2391-	15-17	2641-2870	1381-1430	9-10	3001-3300	1481-1840	13-15	3201-3390	1471-	8-9
14 "	5661-	3361-	10-12	3231-		8-9	2871-	1431-	15-17	3301-	1841-	13-15	3391-		8-10
Muamele tarihi	BEŞİKTAŞ			EYÜB			BAKIRKÖY			SARIYER			KARTAL		
	Askerî	Mülki	Saat	Askerî	Mülki	Saat	Askerî	Mülki	Saat	Askerî	Mülki	Saat	Askerî	Mülki	Saat
1.12.939	1-80	1-70	8-9	1-40	1-40	10-11	1-330	1-240	13-14	1-180	1-80	10-11	1-120	1-170	15-16
2 "	81-100	71-90	8-9	41-90	41-60	9-10	331-	241-	11-12	181-	81-	9-10	121-		10-11
4 "	101-210	91-200	9-10	91-350	61-130	15-16									
5 "	211-330	201-250	8-9	351-	131-	14-15									
6 "	331-530	251-500	9-10												
7 "	531-810	501-660	9-10												
8 "	811-1240	661-830	9-10												
9 "	1241-1440	831-920	9-10												
11 "	1441-1650	921-	16-17												
12 "	1651-1910		14-15												
13 "	1911-2140		9-10												
14 "	2141-		9-10												
Muamele tarihi	BEYKOZ			ADALAR			YALOVA								
	Askerî	Mülki	Saat	Askerî	Mülki	Saat	Askerî	Mülki	Saat						
1.12.939	1-180	1-150	11-12	1-210	1-150	14-15	1-80		14-15						
2 "	181-	151	10-11												

1 - Maaşlarını bankamıza temlik ettirmek suretile alan emekli, dul ve yetimlerin Mart - Mayıs/940 üç aylıklarının tediyesi günleri yukarıda gösterilmiştir. Her maaş sahibinin Malmüdir-lüğünün kaza numarasına göre (cüzdanın ilk sayfasının sol köşesindeki maaş defteri kayıt numarası) hangi gün ve saatte parasını alacağı bu cetvelde gösterilmiş olduğundan maaş sahiplerinin ellerindeki gün ve saatli gösterir hesap pusullarını birlikte bankamıza müracaatları ve muayyen gün ve saatler haricinde vâki olacak müracaatların kabul edilmeyeceği.

2 - Malûllerin müracaatları Kanunvevelin ilk iki günü zarfında kabul edileceği cihetle bundan sonra vâki olacak müracaatların diğer maaş sahipleri gibi sıraya dahil olacağını ilân olunur.